

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผ้าไหมไทยเพื่อการผลิตเสื้อผ้าสตรีมุสลิม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาคุณภาพผ้าไหมไทยให้เหมาะสมกับการตัดเย็บเสื้อผ้าสตรีมุสลิม และทดสอบสมบัติทางกายภาพของผ้าไหมไทยหลังจากการตกแต่งสำเร็จ สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

4.1 ผลการคัดเลือกผ้าไหมไทยในแต่ละภูมิภาค

4.1.1 ผลจากการคัดเลือกผ้าไหมไทยในแต่ละภูมิภาคที่เหมาะสมกับการตัดเย็บเสื้อผ้าสตรีมุสลิม คือ ผ้าไหมไทยสีดำ ซึ่งกำลังการผลิตในปริมาณมาก ประกอบด้วย ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้

ตารางที่ 4.1 ผลการคัดเลือกผ้าไหมไทย 4 ภาค

แหล่งผ้าไหม	จังหวัด
ภาคเหนือ	เชียงใหม่ น่าน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์
ภาคกลาง	ชัยนาท สุพรรณบุรี
ภาคใต้	สุราษฎร์ธานี นราธิวาส

จากตารางที่ 4.1 ผลการคัดเลือกผ้าไหม 4 ภาคที่เหมาะสมกับการตัดเย็บเสื้อผ้ามุสลิม โดยมุ่งเน้นเฉพาะจังหวัดที่มีผลิตผ้าไหมสีดำ และมีปริมาณการผลิตจำนวนมาก ซึ่งพบว่า ภาคเหนือมีผลิตผ้าไหมไทยสีดำ 2 จังหวัดคือ เชียงใหม่และน่าน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีผลิตผ้าไหมไทยสีดำ 4 จังหวัดคือ ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ภาคกลางมีผลิตผ้าไหมไทยสีดำ 2 จังหวัดคือ ชัยนาท สุพรรณบุรี ภาคใต้มีผลิตผ้าไหมไทยสีดำ 2 จังหวัดคือสุราษฎร์ธานี นราธิวาส

4.1.2 ชนิดของผ้าไหมในแต่ละภูมิภาคที่มีความหนาต่างกัน 3 ระดับคือ ผ้าเนื้อหนา ผ้าเนื้อปานกลาง และผ้าเนื้อบางเบา ประกอบด้วย ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้

ตารางที่ 4.2 ชนิดผ้าไหมไทย 4 ภาคโดยแบ่งตามน้ำหนักผ้า

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักผ้า(กรัมต่อตารางเมตร)	ชนิดผ้าไหม
ภาคเหนือ		
จังหวัดเชียงใหม่		
ผ้าไหม 1 เส้น	71.15	บางมาก
ผ้าไหม 2 เส้น	91.00	บาง

ตารางที่ 4.2 ชนิดผ้าไหมไทย 4 ภาคโดยแบ่งตามน้ำหนักผ้า (ต่อ)

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักผ้า(กรัมต่อตารางเมตร)	ชนิดผ้าไหม
ภาคเหนือ		
จังหวัดน่าน		
ผ้าไหม 2 เส้น	93.00	บางมาก
ผ้าไหม 4 เส้น	84.20	บาง
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
จังหวัดชัยภูมิ		
ผ้าไหม 2 เส้น	102.25	บาง
ผ้าไหม 4 เส้น	70.70	บางมาก
จังหวัดนครราชสีมา		
ผ้าไหม 1 เส้น	88.95	บางมาก
ผ้าไหม 2 เส้น	120.50	บาง
ผ้าไหม 4 เส้น	119.30	บาง
จังหวัดบุรีรัมย์		
ผ้าไหม 1 เส้น	131.40	หนา
ผ้าไหม 2 เส้น	135.90	หนา
ผ้าไหม 4 เส้น	202.25	หนามาก
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
จังหวัดสุรินทร์		
ผ้าไหม 1 เส้น	77.55	บางมาก
ผ้าไหม 2 เส้น	97.30	บาง
ภาคกลาง		
จังหวัดชัยนาท		
ผ้าไหม 1 เส้น	64.60	บางมาก
ผ้าไหม 2 เส้น	66.35	บางมาก
ผ้าไหม 4 เส้น	96.00	บาง
จังหวัดสุพรรณบุรี		
ผ้าไหม 2 เส้น	76.65	บางมาก
ผ้าไหม 4 เส้น	107.75	บาง
ภาคตะวันออก		
จังหวัดปราจีนบุรี		
ผ้าไหม 2 เส้น	96.70	บาง
ผ้าไหม 4 เส้น	128.50	หนา

ตารางที่ 4.2 ชนิดผ้าไหมไทย 4 ภาคโดยแบ่งตามน้ำหนักผ้า (ต่อ)

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักผ้า(กรัมต่อตารางเมตร)	ชนิดผ้าไหม
ภาคใต้		
จังหวัดสุราษฎร์ธานี		
ผ้าไหม 2 เส้น	85.80	บางมาก
ผ้าไหม 4 เส้น	85.45	บางมาก
ผ้าไหม 4 เส้นพิเศษ	83.60	บางมาก
จังหวัดนครราชสีมา		
ผ้าไหม 2 เส้น	86.65	บางมาก
ผ้าไหม 4 เส้น	62.90	บางมาก

จากตารางที่ 4.2 ชนิดของผ้าไหมไทย 4 ภาคเมื่อเปรียบเทียบกับน้ำหนักที่มีความหนาต่างกัน 3 ระดับ คือ ผ้าเนื้อหนา ผ้าเนื้อปานกลาง และผ้าเนื้อบางเบา พบว่าผ้าไหมของจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดน่าน จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดชัยนาท จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดนครราชสีมา เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ มก.-ธ.ก.ส. ผ้าไหมทอมือพบว่าผ้าไหมจัดอยู่ในชนิดบางมาก และชนิดบาง ซึ่งชนิดบางมาก มีน้ำหนักต่อหนึ่งหน่วยพื้นที่ไม่เกิน 90 กรัมต่อตารางเมตร และชนิดบาง มีน้ำหนักต่อหนึ่งหน่วยพื้นที่ตั้งแต่ 91 กรัมต่อตารางเมตร ถึง 120 กรัม ต่อตารางเมตร ส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดปราจีน พบว่าผ้าไหมจัดอยู่ในชนิดหนา และชนิดหนามาก ซึ่งชนิดหนา มีน้ำหนักต่อหนึ่งหน่วยพื้นที่ตั้งแต่ 121 กรัมต่อตารางเมตร ถึง 160 กรัมต่อตารางเมตร และชนิดหนามาก มีน้ำหนักต่อหนึ่งหน่วยพื้นที่เกิน 160 กรัมต่อตารางเมตร

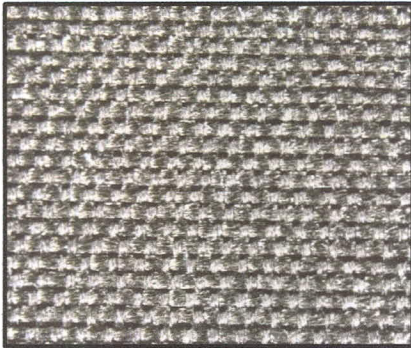
4.2 ผลการทดสอบสมบัติทางกายภาพผ้าไหมก่อนการตกแต่งสำเร็จ

ผลการทดสอบคุณภาพเบื้องต้นก่อนการตกแต่งสำเร็จผ้าไหม ซึ่งจากการคัดเลือกผ้าไหม 4 ภาค ทำการทดสอบคุณภาพเบื้องต้น และศึกษาสมบัติโครงสร้างของผ้าไหม ผลการทดสอบปรากฏดังนี้

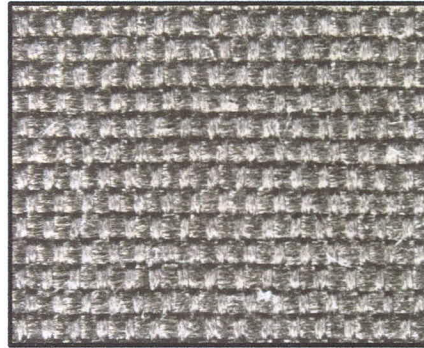
4.2.1 ผลการทดสอบคุณภาพเบื้องต้นก่อนการตกแต่งสำเร็จผ้าไหมไทย 4 ภาค
ลักษณะโครงสร้างของผ้าไหมไทย 4 ภาค

ภาคเหนือ

จังหวัดเชียงใหม่

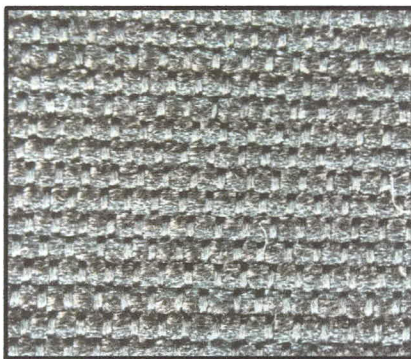

ภาพที่ 4.1 เชียงใหม่ ผ้าไหม 1 เส้น

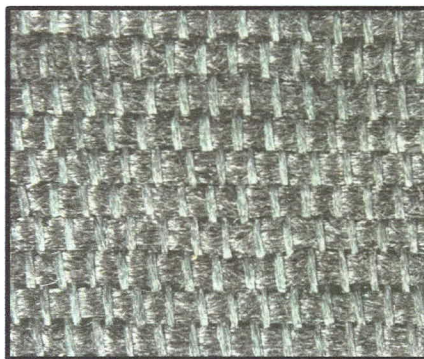

ภาพที่ 4.2 เชียงใหม่ผ้าไหม 2 เส้น

จังหวัดชัยภูมิ

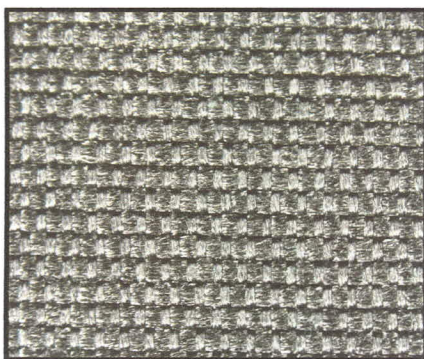

ภาพที่ 4.3 ชัยภูมิ ผ้าไหม 2 เส้น

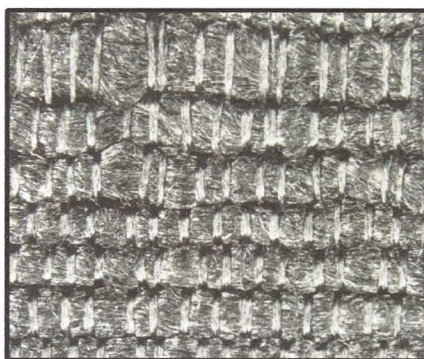

ภาพที่ 4.4 ชัยภูมิ ผ้าไหม 4 เส้น

จังหวัดน่าน

ภาพที่ 4.5 น่าน ผ้าไหม 2 เส้น

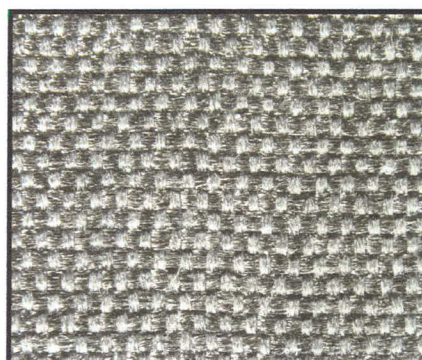
ภาพที่ 4.6 น่าน ผ้าไหม 4 เส้น

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จังหวัดชัยนาท

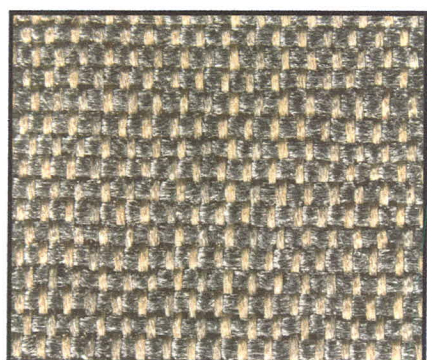

ภาพที่ 4.7 ชัยนาท ผ้าไหม 1 เส้น

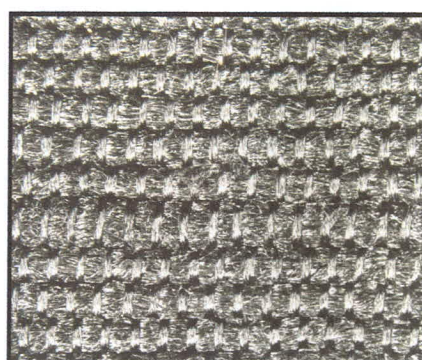

ภาพที่ 4.8 ชัยนาท ผ้าไหม 2 เส้น

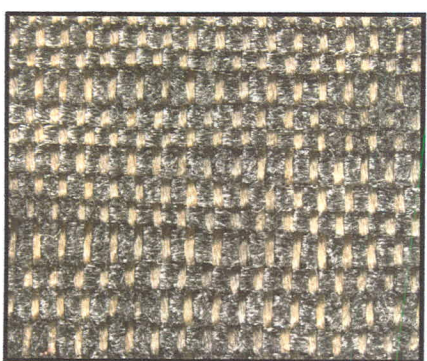
จังหวัดนครราชสีมา

ภาพที่ 4.9 นครราชสีมา ผ้าไหม 1 เส้น

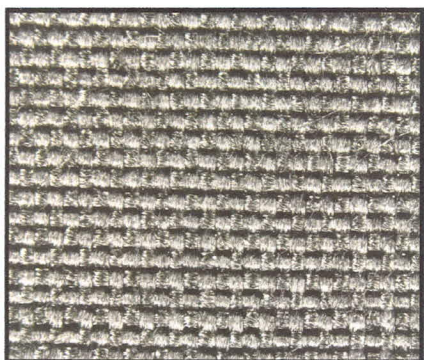

ภาพที่ 4.10 นครราชสีมา ผ้าไหม 2 เส้น

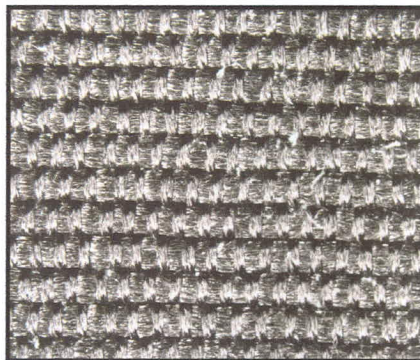

ภาพที่ 4.11 นครราชสีมา ผ้าไหม 4 เส้น

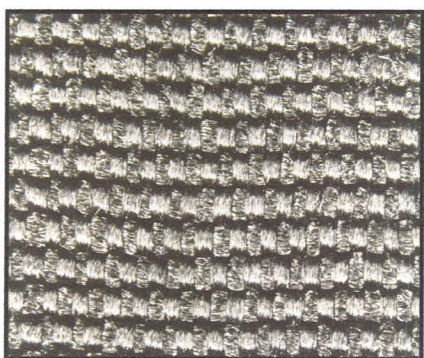
จังหวัดบุรีรัมย์

ภาพที่ 4.12 บุรีรัมย์ ผ้าไหม 1 เส้น

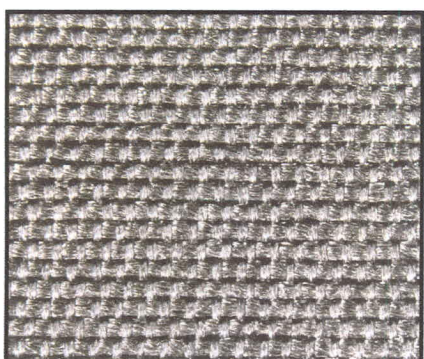

ภาพที่ 4.13 บุรีรัมย์ ผ้าไหม 2 เส้น

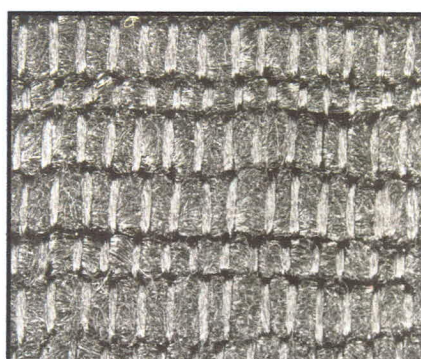

ภาพที่ 4.14 บุรีรัมย์ ผ้าไหม 4 เส้น

จังหวัดสุรินทร์

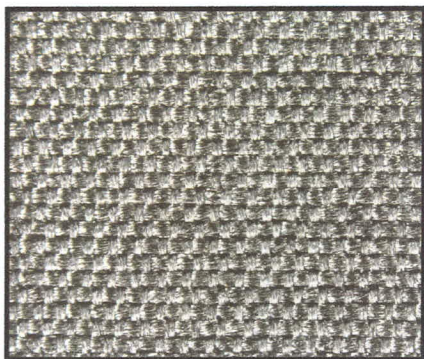
ภาพที่ 4.15 สุรินทร์ ผ้าไหม 2 เส้น

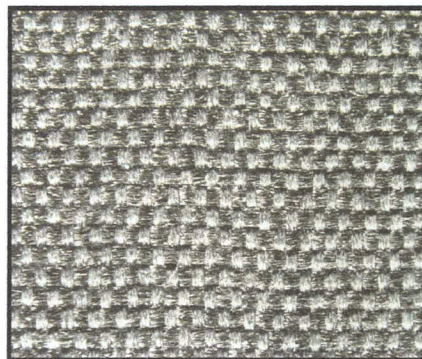
ภาพที่ 4.16 สุรินทร์ ผ้าไหม 4 เส้น

ภาคกลาง

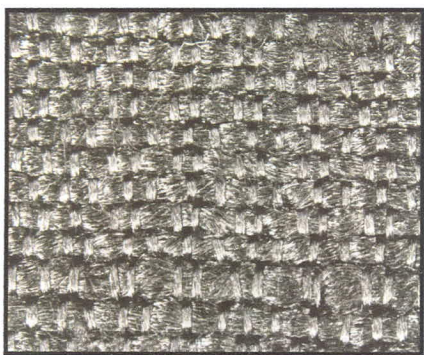
จังหวัดชัยนาท

ภาพที่ 4.17 ชัยนาท ผ้าไหม 1 เส้น

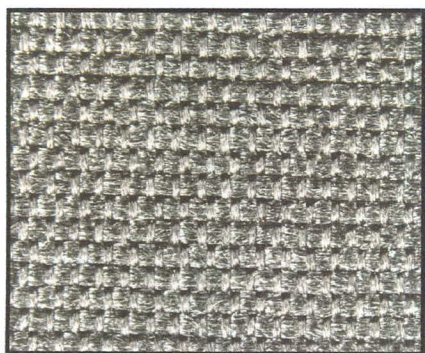

ภาพที่ 4.18 ชัยนาท ผ้าไหม 2 เส้น

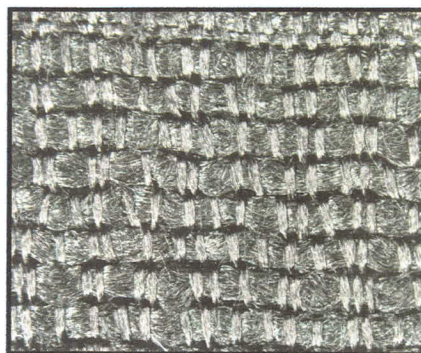

ภาพที่ 4.19 ชัยนาท ผ้าไหม 4 เส้น

จังหวัดสุพรรณบุรี

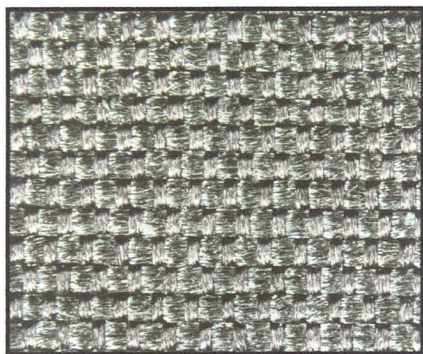

ภาพที่ 4.20 สุพรรณบุรี ผ้าไหม 2 เส้น

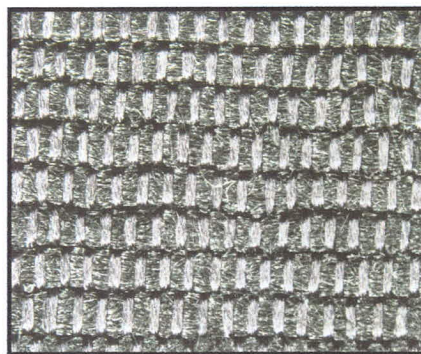

ภาพที่ 4.21 สุพรรณบุรี ผ้าไหม 4 เส้น

จังหวัดปราจีนบุรี

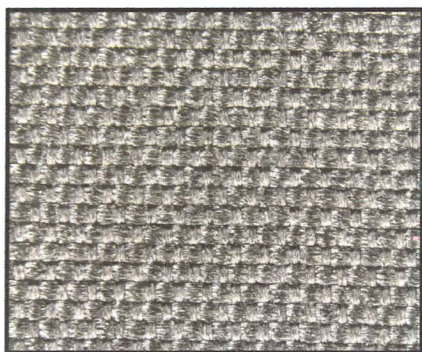
ภาพที่ 4.22 ปราจีนบุรี ผ้าไหม 1 เส้น

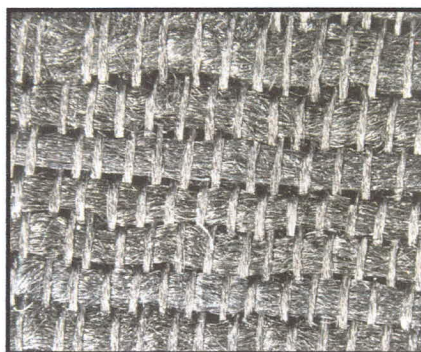
ภาพที่ 4.23 ปราจีนบุรีผ้าไหม 2 เส้น

ภาคใต้

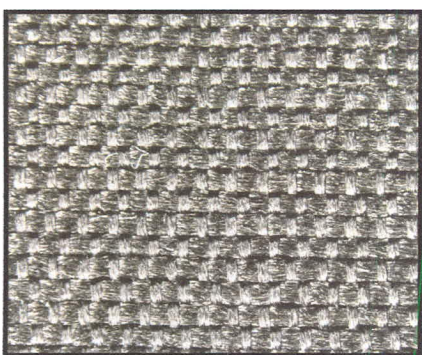
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ 4.24 สุราษฎร์ธานี ผ้าไหม 2 เส้น

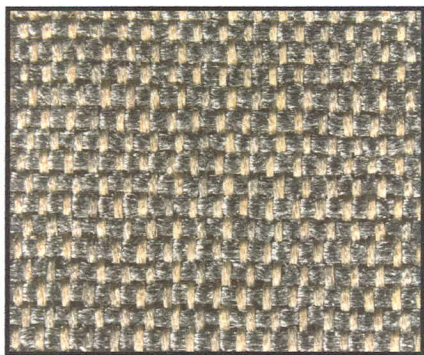

ภาพที่ 4.25 สุราษฎร์ธานี ผ้าไหม 4 เส้น

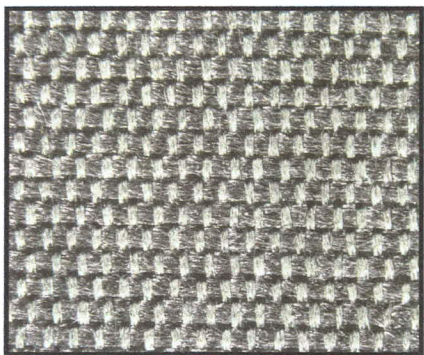

ภาพที่ 4.26 สุราษฎร์ธานี ผ้าไหม 4 เส้นพิเศษ

จังหวัดนราธิวาส

ภาพที่ 4.27 นราธิวาส ผ้าไหม 1 เส้น

ภาพที่ 4.28 นราธิวาส ผ้าไหม 2 เส้น

ผลการทดสอบโครงสร้างของผ้าไหมไทย 4 ภาค โดยใช้กล้องจุลทรรศน์กำลังขยายสูง โดยศึกษาผ้าไหม พบว่าผ้าไหม 1 เส้น ผ้าไหม 2 เส้น และผ้าไหม 4 เส้นพิเศษทั้ง 4 ภาค มีลักษณะเส้นเล็ก เรียบ ละเอียดอ่อน สวยงาม มีความมันวาว มีโครงสร้างเป็นลายขัดพื้นฐาน ส่วนผ้าไหม 4 เส้น พบว่ามีลักษณะเส้นหยาบ มีปมอยู่ทั่วไป พื้นผิวผ้าไม่เรียบร้อย

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักผืนผ้าไหมไทย 4 ภาคก่อนการตกแต่งสำเร็จ

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักของผืนผ้า (กรัมต่อตารางเมตร)
ภาคเหนือ	
จังหวัดเชียงใหม่	
ผ้าไหม 1 เส้น	71.15
ผ้าไหม 2 เส้น	91.00
จังหวัดน่าน	
ผ้าไหม 2 เส้น	93.00
ผ้าไหม 4 เส้น	84.20
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
จังหวัดชัยภูมิ	
ผ้าไหม 2 เส้น	102.25
ผ้าไหม 4 เส้น	70.70
จังหวัดนครราชสีมา	
ผ้าไหม 1 เส้น	88.95
ผ้าไหม 2 เส้น	120.50
ผ้าไหม 4 เส้น	119.30

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักผืนผ้าไหมไทย 4 ภาคก่อนการตกแต่งสำเร็จ (ต่อ)

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักของผืนผ้า (กรัมต่อตารางเมตร)
จังหวัดบุรีรัมย์	
ผ้าไหม 1 เส้น	131.40
ผ้าไหม 2 เส้น	135.90
ผ้าไหม 4 เส้น	202.25
จังหวัดสุรินทร์	
ผ้าไหม 1 เส้น	77.55
ผ้าไหม 2 เส้น	97.30
ภาคกลาง	
จังหวัดชัยนาท	
ผ้าไหม 1 เส้น	64.60
ผ้าไหม 2 เส้น	66.35
ผ้าไหม 4 เส้น	96.00
จังหวัดสุพรรณบุรี	
ผ้าไหม 2 เส้น	76.65
ผ้าไหม 4 เส้น	107.75
ภาคตะวันออก	
จังหวัดปราจีนบุรี	
ผ้าไหม 2 เส้น	96.70
ผ้าไหม 4 เส้น	128.50
ภาคใต้	
จังหวัดสุราษฎร์ธานี	
ผ้าไหม 2 เส้น	85.80
ผ้าไหม 4 เส้น	85.45
ผ้าไหม 4 เส้นพิเศษ	83.60
จังหวัดนราธิวาส	
ผ้าไหม 2 เส้น	86.65
ผ้าไหม 4 เส้น	62.90

จากตารางที่ 4.3 ผลการทดสอบหาน้ำหนักของผืนผ้าของผ้าไหม 4 ภาค ที่มีความหนาต่างกัน พบว่าผ้าไหม ภาคเหนือ จังหวัดน่าน ผ้าไหม 2 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้ามากที่สุด คือ 93.00 กรัมต่อตารางเมตร รองลงมาคือ จังหวัดเชียงใหม่ ผ้าไหม 2 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้า คือ 91.00 กรัมต่อ

ตารางเมตร และจังหวัดเชียงใหม่ ผ้าไหม 1 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้าน้อยที่สุด คือ 71.15 กรัมต่อตารางเมตร

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดบุรีรัมย์ ผ้าไหม 4 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้ามากที่สุด คือ 202.25 กรัมต่อตารางเมตร รองลงมาจังหวัดบุรีรัมย์ ผ้าไหม 2 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้า คือ 135.90 กรัมต่อตารางเมตร และจังหวัดชัยภูมิ ผ้าไหม 4 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้าน้อยที่สุด คือ 70.70 กรัมต่อตารางเมตร

ภาคกลาง จังหวัดปราจีนบุรี ผ้าไหม 4 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้ามากที่สุด คือ 128.50 กรัมต่อตารางเมตร รองลงมาจังหวัดสุพรรณบุรี ผ้าไหม 4 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้า คือ 107.75 กรัมต่อตารางเมตร และจังหวัดชัยนาท ผ้าไหม 1 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้าน้อยที่สุด คือ 64.60 กรัมต่อตารางเมตร

ภาคใต้ จังหวัดนราธิวาส ผ้าไหม 2 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้ามากที่สุด คือ 86.65 กรัมต่อตารางเมตร รองลงมาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผ้าไหม 2 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้า คือ 85.80 กรัมต่อตารางเมตร และจังหวัดนราธิวาส ผ้าไหม 4 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้าน้อยที่สุด คือ 60.90 กรัมต่อตารางเมตร

ตารางที่ 4.4 ผลการทดสอบเบอร์เส้นด้าย

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	ค่าเฉลี่ยเบอร์เส้นด้าย (ดีเนียร์)	
	แนวด้ายยืน	แนวด้ายพุ่ง
ภาคเหนือ		
จังหวัดเชียงใหม่		
ผ้าไหม 1 เส้น	45.0	126.0
ผ้าไหม 2 เส้น	52.2	133.2
จังหวัดน่าน		
ผ้าไหม 2 เส้น	21.6	99.0
ผ้าไหม 4 เส้น	45.0	2925.0
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
จังหวัดชัยภูมิ		
ผ้าไหม 2 เส้น	63.0	311.4
ผ้าไหม 4 เส้น	41.4	1373.4
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
จังหวัดนครราชสีมา		
ผ้าไหม 1 เส้น	360.0	499.5
ผ้าไหม 2 เส้น	48.5	295.2
ผ้าไหม 4 เส้น	382.5	1507.5

ตารางที่ 4.4 ผลการทดสอบเบอร์เส้นด้าย (ต่อ)

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	ค่าเฉลี่ยเบอร์เส้นด้าย (ดีเนียร์)	
	แนวด้ายยืน	แนวด้ายพุ่ง
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
จังหวัดบุรีรัมย์		
ผ้าไหม 1 เส้น	295.2	221.4
ผ้าไหม 2 เส้น	68.6	276.0
ผ้าไหม 4 เส้น	318.6	352.8
จังหวัดสุรินทร์		
ผ้าไหม 1 เส้น	52.2	181.8
ผ้าไหม 2 เส้น	40.5	985.5
ภาคกลาง		
จังหวัดชัยนาท		
ผ้าไหม 1 เส้น	45.0	111.6
ผ้าไหม 2 เส้น	39.6	145.8
ผ้าไหม 4 เส้น	46.8	93.6
จังหวัดสุพรรณบุรี		
ผ้าไหม 2 เส้น	400.5	472.5
ผ้าไหม 4 เส้น	405.0	4518.0
ภาคตะวันออก		
จังหวัดปราจีนบุรี		
ผ้าไหม 2 เส้น	198.0	250.2
ผ้าไหม 4 เส้น	373.5	684.0
ภาคใต้		
จังหวัดสุราษฎร์ธานี		
ผ้าไหม 2 เส้น	405.0	531.0
ผ้าไหม 4 เส้น	418.5	900.0
ผ้าไหม 4 เส้นพิเศษ	409.5	522.0
จังหวัดนราธิวาส		
ผ้าไหม 2 เส้น	122.4	417.6
ผ้าไหม 4 เส้น	301.5	423.0

จากตารางที่ 4.4 ผลการทดสอบการหาเบอร์ด้ายของผ้าไหม 4 ภาค ทดสอบตามมาตรฐาน ISO 7211/5: 1984 (E) SECTION 2, METHOD A พบว่าผ้าไหม ภาคเหนือ จังหวัดน่าน ผ้าไหม 2 เส้น มีขนาดเส้นด้ายเล็กที่สุดคือ เส้นด้ายยืนมีขนาด 21.6 ดีเนียร์ เส้นด้ายพุ่งมีขนาด 99 ดีเนียร์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดสุรินทร์ ผ้าไหม 2 เส้น มีขนาดเส้นด้ายเล็กที่สุดคือ เส้นด้ายยืนมีขนาด 40.5 ดีเนียร์ ส่วนเส้นด้ายพุ่ง ผ้าไหม 4 เส้น มีขนาด 181.8 ดีเนียร์ ภาคกลาง จังหวัดชัยนาท มีขนาดเส้นด้ายเล็กที่สุดคือ เส้นด้ายยืนมีขนาด 39.6 ดีเนียร์ ส่วนเส้นด้ายพุ่ง ผ้าไหม 4 เส้น มีขนาด 93.6 ดีเนียร์ และภาคใต้ จังหวัดนราธิวาส ผ้าไหม 2 เส้น มีขนาดเส้นด้ายเล็กที่สุดคือ เส้นด้ายยืนมีขนาด 122.4 ดีเนียร์ ส่วนเส้นด้ายพุ่ง ผ้าไหม 4 เส้น มีขนาด 417.6 ดีเนียร์

ตารางที่ 4.5 ผลการทดสอบความคงทนของสีต่อการขัดถู

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	ค่าเฉลี่ยความคงทนของสีต่อการติดเปื้อน (Colour Staining)			
	แนวด้ายยืน		แนวด้ายพุ่ง	
	แห้ง	เปียก	แห้ง	เปียก
ภาคเหนือ				
จังหวัดเชียงใหม่				
ผ้าไหม 1 เส้น	4 - 5	4 - 5	4 - 5	4 - 5
ผ้าไหม 2 เส้น	4 - 5	4 - 5	4 - 5	4
จังหวัดน่าน				
ผ้าไหม 2 เส้น	4 - 5	4 - 5	4	4
ผ้าไหม 4 เส้น	4 - 5	4 - 5	2 - 3	2 - 3
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ				
จังหวัดชัยภูมิ				
ผ้าไหม 2 เส้น	4 - 5	4 - 5	3	3
ผ้าไหม 4 เส้น	4 - 5	4 - 5	4 - 5	4 - 5
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ				
จังหวัดนครราชสีมา				
ผ้าไหม 1 เส้น	4	4	3	3
ผ้าไหม 2 เส้น	4 - 5	4 - 5	3 - 4	3 - 4
ผ้าไหม 4 เส้น	4	4	2	2
จังหวัดบุรีรัมย์				
ผ้าไหม 1 เส้น	4 - 5	4 - 5	3 - 4	3 - 4
ผ้าไหม 2 เส้น	4 - 5	4 - 5	4	4
ผ้าไหม 4 เส้น	4 - 5	4 - 5	3 - 4	3 - 4

ตารางที่ 4.5 ผลการทดสอบความคงทนของสีต่อการขัดถู (ต่อ)

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	ความคงทนของสีต่อการติดเปื้อน (Colour Staining)			
	แนวด้ายยืน		แนวด้ายพุ่ง	
	แห้ง	เปียก	แห้ง	เปียก
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ				
จังหวัดสุรินทร์				
ผ้าไหม 1 เส้น	4 - 5	4 - 5	4 - 5	4 - 5
ผ้าไหม 2 เส้น	4 - 5	4 - 5	2 - 3	2 - 3
ภาคกลาง				
จังหวัดชัยนาท				
ผ้าไหม 1 เส้น	4 - 5	4 - 5	4 - 5	4 - 5
ผ้าไหม 2 เส้น	4 - 5	4 - 5	4	4
ผ้าไหม 4 เส้น	4 - 5	4 - 5	2 - 3	2 - 3
ภาคตะวันออก				
จังหวัดปราจีนบุรี				
ผ้าไหม 2 เส้น	4 - 5	4 - 5	3 - 4	3 - 4
ผ้าไหม 4 เส้น	4 - 5	4 - 5	4	4
ภาคใต้				
จังหวัดสุราษฎร์ธานี				
ผ้าไหม 2 เส้น	4 - 5	4 - 5	3 - 4	3 - 4
ผ้าไหม 4 เส้น	4 - 5	4 - 5	2 - 3	2 - 3
ผ้าไหม 4 เส้นพิเศษ	4 - 5	4 - 5	3 - 4	3 - 4
ภาคใต้				
จังหวัดนราธิวาส				
ผ้าไหม 2 เส้น	4 - 5	4 - 5	2 - 3	2 - 3
ผ้าไหม 4 เส้น	4 - 5	4 - 5	4 - 5	4 - 5

จากตารางที่ 4.5 ผลการทดสอบความคงทนของสีต่อการขัดถู ทดสอบตามมาตรฐาน ISO 105 - X12: 2001 พบว่าภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ ผ้าไหม 1 เส้น และผ้าไหม 2 เส้น สีตกติดผ้าขาวสภาพแห้งและสภาพเปียกของแนวเส้นด้ายยืนและแนวเส้นด้ายพุ่งอยู่ที่ระดับ 4 - 5 คือไม่มีการติดเปื้อนของสี จังหวัดน่าน ผ้าไหม 2 เส้น สีตกติดผ้าขาวสภาพแห้งและสภาพเปียกของแนวด้ายยืนอยู่ที่ระดับ 4 - 5 คือไม่มีการติดเปื้อนของสี และแนวเส้นด้ายพุ่ง สีตกติดผ้าขาวสภาพแห้งและสภาพเปียกของแนวเส้นด้ายยืนอยู่ที่ระดับ 4 คือ สีตกติดเล็กน้อย ส่วนผ้าไหม 4 เส้น สีตกติดผ้าขาวสภาพแห้งและสภาพเปียกของแนวเส้นด้ายพุ่งอยู่ที่ระดับ 2 - 3 คือสีตกติดค่อนข้างมาก

สภาพเปียกอยู่ที่ระดับ 3 - 4 คือสีตกติดพอสังเกตได้ จังหวัดนราธิวาส ผ้าไหม 2 เส้น สีตกติดผ้าขาวสภาพแห้งและสภาพเปียกของแนวเส้นด้ายยืนอยู่ที่ระดับ 4 – 5 คือไม่มีการติดเปื้อนของสี แนวเส้นด้ายพุ่งสีตกติดผ้าขาวสภาพแห้งและสภาพเปียกอยู่ที่ระดับ 2 – 3 คือสีตกติดค่อนข้างมาก ผ้าไหม 4 เส้น สีตกติดผ้าขาวสภาพแห้งและสภาพเปียกของแนวเส้นด้ายยืนและแนวเส้นด้ายพุ่งอยู่ที่ระดับ 4 – 5 คือไม่มีการติดเปื้อนของสี

ตารางที่ 4.6 ผลการทดสอบความกว้างหน้าผ้า

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	ความกว้างของผ้า (เซนติเมตร)
ภาคเหนือ	
จังหวัดเชียงใหม่	
ผ้าไหม 1 เส้น	100.20
ผ้าไหม 2 เส้น	101.00
จังหวัดน่าน	
ผ้าไหม 2 เส้น	101.60
ผ้าไหม 4 เส้น	101.20
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
จังหวัดชัยภูมิ	
ผ้าไหม 2 เส้น	101.50
ผ้าไหม 4 เส้น	100.00
จังหวัดนครราชสีมา	
ผ้าไหม 1 เส้น	103.30
ผ้าไหม 2 เส้น	102.30
ผ้าไหม 4 เส้น	103.50
จังหวัดบุรีรัมย์	
ผ้าไหม 1 เส้น	99.20
ผ้าไหม 2 เส้น	128.00
ผ้าไหม 4 เส้น	101.60
จังหวัดสุรินทร์	
ผ้าไหม 1 เส้น	100.40
ผ้าไหม 2 เส้น	101.70

ตารางที่ 4.6 ผลการทดสอบความกว้างหน้าผ้า (ต่อ)

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	ความกว้างของผ้า (เซนติเมตร)
ภาคกลาง	
จังหวัดชัยนาท	
ผ้าไหม 1 เส้น	101.30
ผ้าไหม 2 เส้น	100.50
ผ้าไหม 4 เส้น	99.50
จังหวัดสุพรรณบุรี	
ผ้าไหม 2 เส้น	102.60
ผ้าไหม 4 เส้น	101.20
ภาคตะวันออก	
จังหวัดปราจีนบุรี	
ผ้าไหม 2 เส้น	100.40
ผ้าไหม 4 เส้น	102.70
ภาคใต้	
จังหวัดสุราษฎร์ธานี	
ผ้าไหม 2 เส้น	99.70
ผ้าไหม 4 เส้น	100.10
ผ้าไหม 4 เส้นพิเศษ	97.10
จังหวัดนราธิวาส	
ผ้าไหม 2 เส้น	101.20
ผ้าไหม 4 เส้น	101.80

จากตารางที่ 4.6 ผลการทดสอบความกว้างหน้าผ้า ภาคเหนือ พบว่าจังหวัดน่าน ผ้าไหม 2 เส้น มีความกว้างหน้าผ้ามากที่สุดคือ 101.6 เซนติเมตร รองลงมาคือ จังหวัดน่าน ผ้าไหม 4 เส้น มีความกว้างหน้าผ้า 101.20 เซนติเมตร และจังหวัดเชียงใหม่ ผ้าไหม 1 เส้น มีความกว้างหน้าผ้าน้อยที่สุดคือ 100.20 เซนติเมตร ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดบุรีรัมย์ ผ้าไหม 2 เส้น มีความกว้างหน้าผ้ามากที่สุดคือ 128 เซนติเมตร รองลงมาคือ จังหวัดนครราชสีมา ผ้าไหม 1 เส้น มีความกว้างหน้าผ้า 103.30 เซนติเมตรและจังหวัดบุรีรัมย์ ผ้าไหม 1 เส้น มีความกว้างของผ้าน้อยที่สุดคือ 99.20 เซนติเมตร ภาคกลาง จังหวัดสุพรรณบุรี ผ้าไหม 2 เส้น มีความกว้างหน้าผ้ามากที่สุดคือ 102.60 เซนติเมตร รองลงมาคือ จังหวัดชัยนาท ผ้าไหม 1 เส้น มีความกว้างหน้าผ้า 101.30 เซนติเมตร ภาคตะวันออก จังหวัดปราจีนบุรี ผ้าไหม 4 เส้น มีความกว้างหน้าผ้ามากที่สุดคือ 102.70 เซนติเมตร ผ้าไหม 2 เส้น มีความกว้างหน้าผ้า 100.40 เซนติเมตร ภาคใต้ จังหวัดนราธิวาส ผ้าไหม 4 เส้น มีความกว้างหน้าผ้ามากที่สุดคือ 101.80 เซนติเมตร รองลงมาคือ จังหวัดนราธิวาส ผ้าไหม 2 เส้น มีความกว้างหน้าผ้า

101.20 เซนติเมตร และจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผ้าไหม 4 เส้นพิเศษ มีความกว้างหน้าผ้าน้อยที่สุดคือ 97.10 เซนติเมตร

ตารางที่ 4.7 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยความหนาแน่นของจำนวนเส้นด้ายในผ้าทอต่อหน่วยความยาว

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	จำนวนเส้นด้ายในผ้าทอต่อหน่วยความยาว (ต่อนิ้ว)		
	แนวด้ายยืน	แนวด้ายพุ่ง	จำนวนรวมเส้นด้ายยืนและเส้นด้ายพุ่ง
ภาคเหนือ			
จังหวัดเชียงใหม่			
ผ้าไหม 1 เส้น	96	80	176
ผ้าไหม 2 เส้น	102	110	212
จังหวัดน่าน			
ผ้าไหม 2 เส้น	106	79	185
ผ้าไหม 4 เส้น	85	38	123
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
จังหวัดชัยภูมิ			
ผ้าไหม 2 เส้น	89	56	145
ผ้าไหม 4 เส้น	84	50	134
จังหวัดนครราชสีมา			
ผ้าไหม 1 เส้น	93	52	145
ผ้าไหม 2 เส้น	102	96	198
ผ้าไหม 4 เส้น	101	39	140
จังหวัดบุรีรัมย์			
ผ้าไหม 1 เส้น	74	69	143
ผ้าไหม 2 เส้น	99	44	143
ผ้าไหม 4 เส้น	80	138	218
จังหวัดสุรินทร์			
ผ้าไหม 1 เส้น	88	45	133
ผ้าไหม 2 เส้น	82	50	132
ภาคกลาง			
จังหวัดชัยนาท			
ผ้าไหม 1 เส้น	82	72	154
ผ้าไหม 2 เส้น	101	73	174
ผ้าไหม 4 เส้น	94	66	160

ตารางที่ 4.7 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยความหนาแน่นของจำนวนเส้นด้ายในผ้าทอต่อหน่วยความยาว (ต่อ)

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	จำนวนเส้นด้ายในผ้าทอต่อหน่วยความยาว (ต่อนิ้ว)		
	แนวด้ายยืน	แนวด้ายพุ่ง	จำนวนรวมเส้นด้ายยืนและเส้นด้ายพุ่ง
ภาคกลาง			
จังหวัดสุพรรณบุรี			
ผ้าไหม 2 เส้น	102	116	218
ผ้าไหม 4 เส้น	90	29	119
ภาคตะวันออก			
จังหวัดปราจีนบุรี			
ผ้าไหม 2 เส้น	102	67	169
ผ้าไหม 4 เส้น	102	42	144
ภาคใต้			
จังหวัดสุราษฎร์ธานี			
ผ้าไหม 2 เส้น	94	75	169
ผ้าไหม 4 เส้น	85	36	121
ผ้าไหม 4 เส้นพิเศษ	84	62	146
จังหวัดนราธิวาส			
ผ้าไหม 2 เส้น	85	54	139
ผ้าไหม 4 เส้น	99	58	157

จากตารางที่ 4.7 ผลการทดสอบค่าความหนาแน่นของจำนวนเส้นด้ายในผ้าทอต่อหน่วยความยาวของผ้าไหมทั้ง 4 ภาค พบว่าภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ ผ้าไหม 2 เส้น มีจำนวนรวมเส้นด้ายยืนและเส้นด้ายพุ่งมากที่สุดคือ 212 เส้นต่อตารางนิ้ว รองลงมาคือ จังหวัดน่าน ผ้าไหม 2 เส้น มีจำนวนรวมเส้นด้ายยืนและเส้นด้ายพุ่ง 185 เส้นต่อตารางนิ้ว และจังหวัดน่าน ผ้าไหม 4 เส้น มีจำนวนรวมเส้นด้ายยืนและเส้นด้ายพุ่งน้อยที่สุดคือ 123 เส้นต่อตารางนิ้ว ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าจังหวัดบุรีรัมย์ ผ้าไหม 4 เส้น มีจำนวนรวมเส้นด้ายยืนและเส้นด้ายพุ่งมากที่สุดคือ 218 เส้นต่อตารางนิ้ว รองลงมาคือ จังหวัดนครราชสีมา ผ้าไหม 2 เส้น มีจำนวนรวมเส้นด้ายยืนและเส้นด้ายพุ่ง 198 เส้นต่อตารางนิ้ว และจังหวัดสุรินทร์ ผ้าไหม 2 เส้น มีจำนวนเส้นด้ายยืนและเส้นด้ายพุ่งน้อยที่สุดคือ 132 เส้นต่อตารางนิ้ว ภาคกลาง พบว่าจังหวัดสุพรรณบุรี ผ้าไหม 2 เส้น มีจำนวนเส้นด้ายยืนและเส้นด้ายพุ่งมากที่สุดคือ 218 เส้นต่อตารางนิ้ว รองลงมาคือ จังหวัดชัยนาท ผ้าไหม 2 เส้น มีจำนวนรวมเส้นด้ายยืนและเส้นด้ายพุ่ง 174 เส้นต่อตารางนิ้ว และจังหวัดสุพรรณบุรี ผ้าไหม 4 เส้น มีจำนวนรวมเส้นด้ายยืนและเส้นด้ายพุ่งน้อยที่สุดคือ 115 เส้นต่อตารางนิ้ว ภาคตะวันออก จังหวัดปราจีนบุรี ผ้าไหม 2 เส้น มีจำนวนรวมเส้นด้ายยืนและเส้นด้ายพุ่ง 169 เส้นต่อตารางนิ้ว ผ้าไหม 4 เส้น มีจำนวนเส้นด้ายยืนและเส้นด้ายพุ่ง 144 เส้นต่อตารางนิ้ว และภาคใต้พบว่าจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผ้าไหม 2 เส้น มีจำนวน

เส้นด้ายยืนและเส้นด้ายพุ่งมากที่สุดคือ 169 เส้นต่อตารางนิ้ว รองลงมาคือ จังหวัดนราธิวาส ผ้าไหม 4 เส้น มีจำนวนรวมเส้นด้ายยืนและเส้นด้ายพุ่ง 157 เส้นต่อตารางนิ้ว และจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผ้าไหม 4 เส้น มีจำนวนรวมเส้นด้ายยืนและเส้นด้ายพุ่งน้อยที่สุดคือ 121 เส้นต่อตารางนิ้ว

ตารางที่ 4.8 ผลการทดสอบหาค่าเฉลี่ยการไค้ตัวของผ้า

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	การไค้ตัวของผ้า (องศาหรือมิลลิเมตร)	
	แนวด้ายยืน	แนวด้ายพุ่ง
ภาคเหนือ		
จังหวัดเชียงใหม่		
ผ้าไหม 1 เส้น	0.006	0.038
ผ้าไหม 2 เส้น	0.009	0.029
จังหวัดน่าน		
ผ้าไหม 2 เส้น	0.072	0.687
ผ้าไหม 4 เส้น	0.056	0.850
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
จังหวัดชัยภูมิ		
ผ้าไหม 2 เส้น	0.036	0.157
ผ้าไหม 4 เส้น	0.011	0.097
จังหวัดนครราชสีมา		
ผ้าไหม 1 เส้น	0.069	0.517
ผ้าไหม 2 เส้น	0.016	0.981
ผ้าไหม 4 เส้น	0.031	0.189
จังหวัดบุรีรัมย์		
ผ้าไหม 1 เส้น	0.109	0.501
ผ้าไหม 2 เส้น	0.091	1.822
ผ้าไหม 4 เส้น	0.312	2.104
จังหวัดสุรินทร์		
ผ้าไหม 1 เส้น	0.024	0.389
ผ้าไหม 2 เส้น	0.045	1.648
ภาคกลาง		
จังหวัดชัยนาท		
ผ้าไหม 1 เส้น	0.025	0.524
ผ้าไหม 2 เส้น	0.030	0.032
ผ้าไหม 4 เส้น	0.007	0.246

ตารางที่ 4.8 ผลการทดสอบหาค่าการโค้งตัวของผ้า (ต่อ)

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	การโค้งตัวของผ้า (องศาหรือมิลลิเมตร)	
	แนวด้ายยืน	แนวด้ายพุ่ง
ภาคกลาง		
จังหวัดสุพรรณบุรี		
ผ้าไหม 2 เส้น	0.064	0.429
ผ้าไหม 4 เส้น	0.034	0.604
ภาคตะวันออก		
จังหวัดปราจีนบุรี		
ผ้าไหม 2 เส้น	0.028	0.542
ผ้าไหม 4 เส้น	0.107	0.918
ภาคใต้		
จังหวัดสุราษฎร์ธานี		
ผ้าไหม 2 เส้น	0.071	0.613
ผ้าไหม 4 เส้น	0.071	0.287
ผ้าไหม 4 เส้นพิเศษ	0.029	1.091
จังหวัดนราธิวาส		
ผ้าไหม 2 เส้น	0.027	0.901
ผ้าไหม 4 เส้น	0.044	0.177

ตารางที่ 4.8 ผลการทดสอบหาค่าการโค้งตัวของผ้าของผ้าไหม 4 ภาค แนวด้ายยืน ภาคเหนือพบว่าจังหวัดน่าน ผ้าไหม 2 เส้น มีการโค้งตัวของผ้ามากที่สุดคือ 0.072 มิลลิเมตร รองลงมา คือ จังหวัดน่าน ผ้าไหม 4 เส้น มีการโค้งตัวของผ้า 0.056 มิลลิเมตร และจังหวัดเชียงใหม่ ผ้าไหม 1 เส้น มีการโค้งตัวของผ้ามากที่สุดคือ 0.006 มิลลิเมตร แนวเส้นด้ายพุ่งจังหวัดน่าน ผ้าไหม 4 เส้น มีการโค้ง ตัวมากที่สุดคือ 0.850 มิลลิเมตร รองลงมาคือ ผ้าไหม 2 เส้น มีการโค้งตัวของผ้า 0.687 มิลลิเมตร และจังหวัดเชียงใหม่ ผ้าไหม 2 เส้นมีการโค้งตัวของผ้าน้อยที่สุดคือ 0.029 มิลลิเมตร ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าแนวด้ายยืนจังหวัดบุรีรัมย์ ผ้าไหม 4 เส้น มีการโค้งตัวของผ้ามากที่สุด คือ 0.312 มิลลิเมตร รองลงมาคือ จังหวัดบุรีรัมย์ ผ้าไหม 1 เส้น มีการโค้งตัวของผ้า 0.109 มิลลิเมตร และจังหวัดชัยภูมิ ผ้าไหม 4 เส้น มีการโค้งตัวของผ้าน้อยที่สุดคือ 0.011 มิลลิเมตร แนวเส้นด้ายพุ่ง จังหวัดบุรีรัมย์ ผ้าไหม 4 เส้น มีการโค้งตัวของผ้ามากที่สุดคือ 2.104 มิลลิเมตร รองลงมาคือ จังหวัด บุรีรัมย์ ผ้าไหม 2 เส้น มีการโค้งตัวของผ้า 1.822 มิลลิเมตร และจังหวัดชัยภูมิ ผ้าไหม 4 เส้น มีการโค้ง ตัวของผ้าน้อยที่สุดคือ 0.097 มิลลิเมตร ภาคกลาง พบว่าแนวด้ายยืนจังหวัดสุพรรณบุรี ผ้าไหม 2 เส้น มีการโค้งตัวของผ้ามากที่สุดคือ 0.064 มิลลิเมตร รองลงมาคือ จังหวัดสุพรรณบุรี ผ้าไหม 4 เส้น มีการ โค้งตัวของผ้า 0.034 มิลลิเมตร และจังหวัดชัยนาท ผ้าไหม 4 เส้น มีการโค้งตัวของผ้าน้อยที่สุดคือ

0.007 มิลลิเมตร แนวเส้นด้ายพุ่งจังหวัดสุพรรณบุรี ผ้าไหม 4 เส้น มีการโค้งตัวของผ้ามากที่สุดคือ 0.604 มิลลิเมตร รองลงมาคือ จังหวัดชัยนาท ผ้าไหม 1 เส้น มีการโค้งตัวของผ้า 0.524 มิลลิเมตรและ จังหวัดชัยนาท ผ้าไหม 2 เส้น มีการโค้งตัวของผ้าน้อยที่สุดคือ 0.032 มิลลิเมตร ภาคตะวันออก พบว่า แนวด้ายยืนจังหวัดปราจีนบุรี ผ้าไหม 4 เส้น มีการโค้งตัวมากที่สุดคือ 0.107 มิลลิเมตร ผ้าไหม 2 เส้น มีการโค้งตัวของผ้า 0.028 มิลลิเมตร แนวเส้นด้ายพุ่งจังหวัดปราจีนบุรี ผ้าไหม 4 เส้น มีการโค้งตัวของ ผ้ามากที่สุดคือ 0.918 มิลลิเมตร ผ้าไหม 2 เส้น มีการโค้งตัวของผ้า 0.542 มิลลิเมตร ภาคใต้ พบว่าแนว ด้ายยืนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผ้าไหม 2 เส้น ผ้าไหม 4 เส้นพิเศษ มีการโค้งตัวของผ้ามากที่สุดคือ 0.071 มิลลิเมตร รองลงมาคือ จังหวัดนราธิวาส ผ้าไหม 4 เส้น มีการโค้งตัวของผ้า 0.044 มิลลิเมตร และ จังหวัดนราธิวาส ผ้าไหม 2 เส้น มีการโค้งตัวของผ้าน้อยที่สุดคือ 0.027 มิลลิเมตร แนวด้ายพุ่งจังหวัดสุ ราษฎร์ธานี ผ้าไหม 4 เส้นพิเศษ มีการโค้งตัวของผ้ามากที่สุดคือ 1.091 มิลลิเมตร รองลงมาคือ จังหวัด นราธิวาส ผ้าไหม 2 เส้น มีการโค้งตัวของผ้า 0.901 มิลลิเมตร และจังหวัดนราธิวาส ผ้าไหม 4 เส้น มี การโค้งตัวของผ้าน้อยที่สุดคือ 0.1771 มิลลิเมตร

ตารางที่ 4.9 ผลการทดสอบการคืนตัวต่อรอยยับ

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	ค่าเฉลี่ยการคืนตัวต่อรอยยับ (%)
ภาคเหนือ	
จังหวัดเชียงใหม่	
ผ้าไหม 1 เส้น	96.11
ผ้าไหม 2 เส้น	85.56
จังหวัดน่าน	
ผ้าไหม 2 เส้น	83.89
ผ้าไหม 4 เส้น	90.00
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
จังหวัดชัยภูมิ	
ผ้าไหม 2 เส้น	72.78
ผ้าไหม 4 เส้น	77.78
จังหวัดนครราชสีมา	
ผ้าไหม 1 เส้น	81.66
ผ้าไหม 2 เส้น	80.55
ผ้าไหม 4 เส้น	75.55
จังหวัดบุรีรัมย์	
ผ้าไหม 1 เส้น	90.55
ผ้าไหม 2 เส้น	80.55
ผ้าไหม 4 เส้น	75.55

ตารางที่ 4.9 ผลการทดสอบการคืนตัวต่อรอยยับ (ต่อ)

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	ค่าเฉลี่ยการคืนตัวต่อรอยยับ (%)
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
จังหวัดบุรีรัมย์	
ผ้าไหม 1 เส้น	90.55
ผ้าไหม 2 เส้น	80.55
ผ้าไหม 4 เส้น	75.55
จังหวัดสุรินทร์	
ผ้าไหม 1 เส้น	87.22
ผ้าไหม 2 เส้น	82.22
ภาคกลาง	
จังหวัดชัยนาท	
ผ้าไหม 1 เส้น	92.22
ผ้าไหม 2 เส้น	89.44
ผ้าไหม 4 เส้น	74.44
จังหวัดสุพรรณบุรี	
ผ้าไหม 2 เส้น	84.44
ผ้าไหม 4 เส้น	95.00
ภาคตะวันออก	
จังหวัดปราจีนบุรี	
ผ้าไหม 2 เส้น	85.55
ผ้าไหม 4 เส้น	93.89
ภาคใต้	
จังหวัดสุราษฎร์ธานี	
ผ้าไหม 2 เส้น	78.33
ผ้าไหม 4 เส้น	79.44
ผ้าไหม 4 เส้นพิเศษ	76.94
จังหวัดนราธิวาส	
ผ้าไหม 2 เส้น	90.00
ผ้าไหม 4 เส้น	63.89

จากตารางที่ 4.9 ผลการทดสอบการคืนตัวต่อรอยยับ พบว่าภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ ผ้าไหม 1 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับมากที่สุดคือ 96.11 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ จังหวัดน่าน ผ้าไหม 4 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับ 90.00 เปอร์เซ็นต์ และจังหวัดน่าน ผ้าไหม 2 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับ

น้อยที่สุดคือ 83.89 เปอร์เซ็นต์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดบุรีรัมย์ ผ้าไหม 1 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับมากที่สุดคือ 90.55 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ จังหวัดสุรินทร์ ผ้าไหม 1 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับ 87.22 เปอร์เซ็นต์ และจังหวัดชัยภูมิ ผ้าไหม 2 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับน้อยที่สุดคือ 72.78 เปอร์เซ็นต์ ภาคกลาง จังหวัดสุพรรณบุรี ผ้าไหม 4 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับมากที่สุดคือ 95.00 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ จังหวัดชัยนาท ผ้าไหม 1 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับ 92.22 เปอร์เซ็นต์ และ จังหวัดชัยนาท ผ้าไหม 4 เส้น มีการคืนตัวน้อยที่สุดคือ 74.44 เปอร์เซ็นต์ ภาคตะวันออก จังหวัดปราจีนบุรี ผ้าไหม 4 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับมากที่สุดคือ 93.89 เปอร์เซ็นต์ ผ้าไหม 2 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับ 85.55 เปอร์เซ็นต์ ภาคใต้ จังหวัดนราธิวาส ผ้าไหม 2 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับมากที่สุดคือ 90.00 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีการคืนตัวต่อรอยยับ 78.33 เปอร์เซ็นต์ และ จังหวัดนราธิวาส ผ้าไหม 4 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับน้อยที่สุดคือ 63.89 เปอร์เซ็นต์

ตารางที่ 4.10 ผลการเปลี่ยนแปลงขนาดของผ้าทอหลังการซักล้าง

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	การเปลี่ยนแปลงขนาดของผ้าทอหลังการซักล้าง			
	ซักครั้งที่ 1		ซักครั้งที่ 2	
	แนวด้ายยืน	แนวด้ายพุ่ง	แนวด้ายยืน	แนวด้ายพุ่ง
ภาคเหนือ				
จังหวัดเชียงใหม่				
ผ้าไหม 1 เส้น	-5.10	-1.10	-1.20	-5.10
ผ้าไหม 2 เส้น	-0.79	-4.36	-6.74	-1.58
จังหวัดน่าน				
ผ้าไหม 2 เส้น	-10.50	-1.59	-8.69	-0.79
ผ้าไหม 4 เส้น	-1.98	-10.35	-2.77	-13.94
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ				
จังหวัดชัยภูมิ				
ผ้าไหม 2 เส้น	-0.39	-5.95	-7.96	-1.19
ผ้าไหม 4 เส้น	-0.80	-5.50	-0.80	-8.70
จังหวัดนครราชสีมา				
ผ้าไหม 1 เส้น	-5.95	-3.14	-7.93	-2.36
ผ้าไหม 2 เส้น	-7.14	-3.16	-8.73	-1.18
ผ้าไหม 4 เส้น	-7.90	-3.16	-10.27	-2.37
จังหวัดบุรีรัมย์				
ผ้าไหม 1 เส้น	-7.87	-4.72	-5.51	-3.16
ผ้าไหม 2 เส้น	-7.14	-2.76	-8.73	-1.97
ผ้าไหม 4 เส้น	-10.31	-2.76	-6.74	-1.58

ตารางที่ 4.10 ผลการเปลี่ยนแปลงขนาดของผ้าทอหลังการซักล้าง (ต่อ)

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	การเปลี่ยนแปลงขนาดของผ้าทอหลังการซักล้าง			
	ซักครั้งที่ 1		ซักครั้งที่ 2	
	แนวด้ายยืน	แนวด้ายพุ่ง	แนวด้ายยืน	แนวด้ายพุ่ง
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ				
จังหวัดสุรินทร์				
ผ้าไหม 1 เส้น	-9.45	-1.96	-8.30	-1.57
ผ้าไหม 2 เส้น	-9.44	-6.29	-14.17	-4.72
ภาคกลาง				
จังหวัดชัยนาท				
ผ้าไหม 1 เส้น	-6.32	-2.80	-5.53	-1.58
ผ้าไหม 2 เส้น	-7.11	-2.39	-6.32	-0.79
ผ้าไหม 4 เส้น	-9.12	-1.98	-10.31	-1.19
จังหวัดสุพรรณบุรี				
ผ้าไหม 2 เส้น	-8.26	-3.14	-9.05	-1.96
ผ้าไหม 4 เส้น	-11.12	-2.76	-11.81	-0.79
ภาคตะวันออก				
จังหวัดปราจีนบุรี				
ผ้าไหม 2 เส้น	-10.27	-2.75	-8.69	-0.39
ผ้าไหม 4 เส้น	-10.54	-0.79	-12.10	-2.76
ภาคใต้				
จังหวัดสุราษฎร์ธานี				
ผ้าไหม 2 เส้น	-6.66	-2.36	-7.05	-0.07
ผ้าไหม 4 เส้น	-7.11	-3.54	-7.11	-2.75
ผ้าไหม 4 เส้นพิเศษ	-5.90	-4.72	-5.51	-1.57
จังหวัดนราธิวาส				
ผ้าไหม 2 เส้น	-7.50	-2.30	-10.49	-0.80
ผ้าไหม 4 เส้น	-5.15	-1.98	-5.15	-1.19

หมายเหตุ: ถ้าค่าที่ออกมาเป็นลบ (-) แสดงว่าผ้าเกิดการหดตัว
 แต่ถ้าออกมาเป็นบวก (+) แสดงว่าผ้าเกิดการยืดตัว

ปราจีนบุรี ผ้าไหม 4 เส้น มีการหัตถ์มากที่สุดคือ 12.10 เปอร์เซ็นต์ ผ้าไหม 2 เส้น มีการหัตถ์ 8.69 เปอร์เซ็นต์ ส่วนแนวด้ายพุ่ง ผ้าไหม 4 เส้น มีการหัตถ์มากที่สุดคือ 2.76 เปอร์เซ็นต์ ผ้าไหม 2 เส้น มีการหัตถ์ 0.39 เปอร์เซ็นต์

ภาคใต้ การชักครั้งที่ 1 แนวด้ายยืนจังหวัดนราธิวาส ผ้าไหม 2 เส้น มีการหัตถ์มากที่สุดคือ 7.50 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาก็คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผ้าไหม 4 เส้น มีการหัตถ์ 7.11 เปอร์เซ็นต์ และ จังหวัดนราธิวาส ผ้าไหม 4 เส้น มีการหัตถ์น้อยที่สุดคือ 5.15 เปอร์เซ็นต์ ส่วนแนวด้ายพุ่งจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผ้าไหม 4 เส้นพิเศษ มีการหัตถ์มากที่สุดคือ 4.92 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาก็คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผ้าไหม 4 เส้น มีการหัตถ์ 3.54 เปอร์เซ็นต์ และจังหวัดนราธิวาส ผ้าไหม 4 เส้น มีการหัตถ์น้อยที่สุดคือ 1.98 เปอร์เซ็นต์ การชักครั้งที่ 2 จังหวัดนราธิวาส ผ้าไหม 2 เส้น มีการหัตถ์มากที่สุดคือ 10.49 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาก็คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผ้าไหม 4 เส้น มีการหัตถ์ 7.11 เปอร์เซ็นต์ และจังหวัดนราธิวาส ผ้าไหม 4 เส้น มีการหัตถ์น้อยที่สุดคือ 5.15 เปอร์เซ็นต์ ส่วนแนวด้ายพุ่งจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผ้าไหม 4 เส้น มีการหัตถ์มากที่สุดคือ 2.75 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาก็คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผ้าไหม 4 เส้นพิเศษ มีการหัตถ์ 1.57 เปอร์เซ็นต์ และจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผ้าไหม 2 เส้น มีการหัตถ์น้อยที่สุดคือ 0.07 เปอร์เซ็นต์

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยความแข็งแรงของผ้าต่อการฉีกขาด

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	ความแข็งแรงของผ้าต่อการฉีกขาด (นิวตัน)	
	แนวด้ายยืน	แนวด้ายพุ่ง
ภาคเหนือ		
จังหวัดเชียงใหม่		
ผ้าไหม 1 เส้น	50.10	25.87
ผ้าไหม 2 เส้น	62.45	52.95
จังหวัดน่าน		
ผ้าไหม 2 เส้น	31.30	25.05
ผ้าไหม 4 เส้น	32.90	26.12
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
จังหวัดชัยภูมิ		
ผ้าไหม 2 เส้น	56.91	20.44
ผ้าไหม 4 เส้น	23.06	23.77
จังหวัดนครราชสีมา		
ผ้าไหม 1 เส้น	29.50	24.30
ผ้าไหม 2 เส้น	29.38	20.54
ผ้าไหม 4 เส้น	24.63	30.32

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยความแข็งแรงของผ้าต่อการฉีกขาด (ต่อ)

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	ความแข็งแรงของผ้าต่อการฉีกขาด (นิวตัน)	
	แนวด้ายยืน	แนวด้ายพุ่ง
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
จังหวัดบุรีรัมย์		
ผ้าไหม 1 เส้น	45.24	51.15
ผ้าไหม 2 เส้น	44.87	40.74
ผ้าไหม 4 เส้น	52.72	47.17
จังหวัดสุรินทร์		
ผ้าไหม 1 เส้น	25.66	23.43
ผ้าไหม 2 เส้น	34.56	28.53
ภาคกลาง		
จังหวัดชัยนาท		
ผ้าไหม 1 เส้น	26.78	19.25
ผ้าไหม 2 เส้น	26.68	22.34
ผ้าไหม 4 เส้น	34.14	13.88
จังหวัดสุพรรณบุรี		
ผ้าไหม 2 เส้น	26.82	24.47
ผ้าไหม 4 เส้น	23.58	20.50
ภาคตะวันออก		
จังหวัดปราจีนบุรี		
ผ้าไหม 2 เส้น	27.51	23.78
ผ้าไหม 4 เส้น	42.62	30.21
ภาคใต้		
จังหวัดสุราษฎร์ธานี		
ผ้าไหม 2 เส้น	21.15	20.79
ผ้าไหม 4 เส้น	42.72	51.01
ผ้าไหม 4 เส้นพิเศษ	30.46	22.94
จังหวัดนราธิวาส		
ผ้าไหม 2 เส้น	23.04	19.94
ผ้าไหม 4 เส้น	33.58	22.00

[illegible]

ตารางที่ 4.12 ผลการทดสอบความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาด

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	ความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาด (นิวตัน)	
	แนวด้ายยืน	แนวด้ายพุ่ง
ภาคเหนือ		
จังหวัดเชียงใหม่		
ผ้าไหม 1 เส้น	533.0	495.5
ผ้าไหม 2 เส้น	826.6	387.9
จังหวัดน่าน		
ผ้าไหม 2 เส้น	520.7	894.3
ผ้าไหม 4 เส้น	305.9	702.3
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
จังหวัดชัยภูมิ		
ผ้าไหม 2 เส้น	395.3	650.4
ผ้าไหม 4 เส้น	610.7	346.7
จังหวัดนครราชสีมา		
ผ้าไหม 1 เส้น	455.0	827.7
ผ้าไหม 2 เส้น	288.3	542.0
ผ้าไหม 4 เส้น	384.0	1312.3
จังหวัดบุรีรัมย์		
ผ้าไหม 1 เส้น	1116.7	1186.0
ผ้าไหม 2 เส้น	493.3	1791.0
ผ้าไหม 4 เส้น	945.7	2744.0
จังหวัดสุรินทร์		
ผ้าไหม 1 เส้น	440.5	1100.66
ผ้าไหม 2 เส้น	306.5	700.0
ภาคกลาง		
จังหวัดชัยนาท		
ผ้าไหม 1 เส้น	444.5	820.0
ผ้าไหม 2 เส้น	329.06	619.3
ผ้าไหม 4 เส้น	292.9	588.2
จังหวัดสุพรรณบุรี		
ผ้าไหม 2 เส้น	332.3	1082.7
ผ้าไหม 4 เส้น	174.4	1110.3

ตารางที่ 4.12 ผลการทดสอบความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาด (ต่อ)

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	ความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาด (นิวตัน)	
	แนวด้ายยืน	แนวด้ายพุ่ง
ภาคตะวันออก		
จังหวัดปราจีนบุรี		
ผ้าไหม 2 เส้น	1444.0	442.5
ผ้าไหม 4 เส้น	435.3	1666.0
ภาคใต้		
จังหวัดสุราษฎร์ธานี		
ผ้าไหม 2 เส้น	367.7	1091.7
ผ้าไหม 4 เส้น	356.7	748.7
ผ้าไหม 4 เส้นพิเศษ	317.3	1181.7
จังหวัดนราธิวาส		
ผ้าไหม 2 เส้น	260.6	585.0
ผ้าไหม 4 เส้น	361.7	565.0

จากตารางที่ 4.12 ผลการทดสอบความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาดของผ้าไหมทั้ง 4 ภาค พบว่าความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาดของผ้าไหมแนวเส้นด้ายยืน ภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ ผ้าไหม 2 เส้น มีความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาดมากที่สุดคือ 826.6 นิวตัน รองลงมาคือ จังหวัดเชียงใหม่ ผ้าไหม 1 เส้น มีความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาด 533.0 นิวตัน และจังหวัดน่าน ผ้าไหม 4 เส้น มีความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาดน้อยที่สุดคือ 305.9 นิวตัน ส่วนแนวเส้นด้ายพุ่ง พบว่าจังหวัดน่าน ผ้าไหม 2 เส้นมีความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาดมากที่สุดคือ 894.3 นิวตัน รองลงมาคือ จังหวัดน่าน ผ้าไหม 4 เส้นมีความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาด 702.3 นิวตัน และจังหวัดเชียงใหม่ ผ้าไหม 2 เส้น มีความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาดน้อยที่สุดคือ 387.9 นิวตัน ความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาดของผ้าไหมแนวเส้นด้ายยืน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดบุรีรัมย์ ผ้าไหม 1 เส้น มีความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาดมากที่สุดคือ 1116.7 นิวตัน รองลงมาคือ จังหวัดบุรีรัมย์ ผ้าไหม 4 เส้น มีความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาด 945.7 นิวตัน และจังหวัดสุรินทร์ ผ้าไหม 2 เส้น มีความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาดน้อยที่สุดคือ 306.5 นิวตัน ส่วนแนวเส้นด้ายพุ่ง พบว่าจังหวัดบุรีรัมย์ ผ้าไหม 4 เส้น มีความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาดมากที่สุดคือ 2744.0 นิวตัน รองลงมาคือ จังหวัดบุรีรัมย์ ผ้าไหม 2 เส้น มีความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาด 1791.0 นิวตัน และจังหวัดชัยภูมิ ผ้าไหม 4 เส้น มีความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาดน้อยที่สุดคือ 346.7 นิวตัน ความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาดของผ้าไหมแนวเส้นด้ายยืน ภาคกลาง จังหวัดชัยนาท ผ้าไหม 1 เส้น มีความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาดมากที่สุดคือ 444.5 นิวตัน รองลงมาคือ จังหวัดสุพรรณบุรี ผ้าไหม 2 เส้น มีความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาด 332.3 นิวตัน และ จังหวัดสุพรรณบุรี ผ้าไหม 4 เส้น มีความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาดน้อยที่สุดคือ 174.4 นิวตัน ส่วน

แนวเส้นด้ายพุ่ง พบว่าจังหวัดสุพรรณบุรี ผ้าไหม 4 เส้น มีความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาดมากที่สุดคือ 1110.3 นิวตัน รองลงมาคือ จังหวัดสุพรรณบุรี ผ้าไหม 2 เส้น มีความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาด 1082.7 นิวตัน และจังหวัดชัยนาท ผ้าไหม 4 เส้น มีความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาดน้อยที่สุดคือ 588.2 นิวตัน ความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาดของผ้าไหมแนวเส้นด้ายยืน ภาคตะวันออก จังหวัดปราจีนบุรี ผ้าไหม 2 เส้น มีความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาดมากที่สุดคือ 1444.0 นิวตัน ผ้าไหม 4 เส้น มีความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาด 435.3 นิวตัน ส่วนแนวเส้นด้ายพุ่ง ผ้าไหม 4 เส้น มีความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาดมากที่สุดคือ 1666.0 นิวตัน ผ้าไหม 2 เส้น มีความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาด 442.5 นิวตัน ความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาดของผ้าไหมแนวเส้นด้ายยืน ภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผ้าไหม 2 เส้น มีความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาดมากที่สุดคือ 367.7 นิวตัน รองลงมาคือ จังหวัดนราธิวาส ผ้าไหม 4 เส้น มีความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาด 361.7 นิวตัน และจังหวัดนราธิวาส ผ้าไหม 2 เส้น มีความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาดน้อยที่สุดคือ 260.6 นิวตัน ส่วนแนวเส้นด้ายพุ่ง พบว่าจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผ้าไหม 4 เส้นพิเศษ มีความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาดมากที่สุดคือ 1181.7 นิวตัน รองลงมาคือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผ้าไหม 2 เส้น มีความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาด 1091.7 นิวตัน และจังหวัดนราธิวาส ผ้าไหม 2 เส้น มีความแข็งแรงของผ้าต่อการดึงขาดน้อยที่สุดคือ 585.0 นิวตัน

4.3 ผลการพัฒนาคุณภาพผ้าไหมไทย 4 ภาค

ผลจากการคัดเลือกผ้าไหม 4 ภาค เพื่อนำมาพัฒนาโดยการนำผ้าไหมทั้งหมดมาทำการตกแต่งสำเร็จ 2 วิธี คือการตกแต่งนุ่ม และการตกแต่งทนยับ พบว่าผ้าไหมมีลักษณะเนื้อผ้ามีความนุ่มเรียบ พลัวไหว และมีสมบัติการทนยับเพิ่มขึ้น

4.4 ค่าเฉลี่ยสมบัติทางกายภาพผ้าไหมหลังการตกแต่งสำเร็จ

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักผืนผ้าไทย 4 ภาคหลังการตกแต่งสำเร็จ

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักของผืนผ้า (กรัมต่อตารางเมตร)		
	ก่อนการตกแต่งสำเร็จ	ตกแต่งความนุ่ม	ตกแต่งทนยับ
ภาคเหนือ			
จังหวัดเชียงใหม่			
ผ้าไหม 1 เส้น	71.15	77.60	81.60
ผ้าไหม 2 เส้น	91.00	97.45	101.45
จังหวัดน่าน			
ผ้าไหม 2 เส้น	93.00	99.95	103.45
ผ้าไหม 4 เส้น	84.20	90.65	94.65

ตารางที่ 4.13 ผลการทดสอบน้ำหนักผืนผ้าหลังการตกแต่ง (ต่อ)

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักของผืนผ้า (กรัมต่อตารางเมตร)		
	ก่อนการตกแต่งสำเร็จ	ตกแต่งความนุ่ม	ตกแต่งทนยับ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
จังหวัดชัยภูมิ			
ผ้าไหม 2 เส้น	102.25	108.70	112.7
ผ้าไหม 4 เส้น	70.70	77.15	81.15
จังหวัดนครราชสีมา			
ผ้าไหม 1 เส้น	88.95	95.40	99.44
ผ้าไหม 2 เส้น	120.50	126.95	130.95
ผ้าไหม 4 เส้น	119.30	125.75	129.75
จังหวัดบุรีรัมย์			
ผ้าไหม 1 เส้น	131.40	137.85	141.85
ผ้าไหม 2 เส้น	135.90	142.35	146.35
ผ้าไหม 4 เส้น	202.25	208.70	212.70
จังหวัดสุรินทร์			
ผ้าไหม 1 เส้น	77.55	84.00	88.00
ผ้าไหม 2 เส้น	97.30	103.75	107.75
ภาคกลาง			
จังหวัดชัยนาท			
ผ้าไหม 1 เส้น	64.60	75.20	71.05
ผ้าไหม 2 เส้น	66.35	76.95	72.80
ผ้าไหม 4 เส้น	96.00	106.60	102.45
จังหวัดสุพรรณบุรี			
ผ้าไหม 2 เส้น	76.65	87.25	83.10
ผ้าไหม 4 เส้น	107.75	118.35	114.20
ภาคตะวันออก			
จังหวัดปราจีนบุรี			
ผ้าไหม 2 เส้น	96.70	107.30	103.15
ผ้าไหม 4 เส้น	128.50	139.10	134.95

ตารางที่ 4.13 ผลการทดสอบน้ำหนักผืนผ้าหลังการตกแต่ง (ต่อ)

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักของผืนผ้า (กรัมต่อตารางเมตร)		
	ก่อนการตกแต่งสำเร็จ	ตกแต่งความนุ่ม	ตกแต่งทนยับ
ภาคใต้			
จังหวัดสุราษฎร์ธานี			
ผ้าไหม 2 เส้น	85.80	96.40	92.25
ผ้าไหม 4 เส้น	85.45	96.05	91.90
ผ้าไหม 4 เส้นพิเศษ	83.60	94.20	90.05
จังหวัดนราธิวาส			
ผ้าไหม 2 เส้น	86.65	97.25	93.10
ผ้าไหม 4 เส้น	62.90	73.50	69.35

จากตารางที่ 4.13 ผลการทดสอบหาน้ำหนักของผืนผ้าหลังการตกแต่งความนุ่ม พบว่าภาคเหนือ จังหวัดน่าน ผ้าไหม 2 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้ามากที่สุดคือ 99.95 กรัมต่อตารางเมตร รองลงมาคือ จังหวัดเชียงใหม่ ผ้าไหม 2 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้า 97.45 กรัมต่อตารางเมตร และ จังหวัดเชียงใหม่ ผ้าไหม 1 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้าที่น้อยที่สุดคือ 77.60 กรัมต่อตารางเมตร ส่วนน้ำหนักของผืนผ้าหลังการตกแต่งทนยับ พบว่าจังหวัดน่าน ผ้าไหม 2 เส้น มีน้ำหนักของผ้ามากที่สุดคือ 103.45 กรัมต่อตารางเมตร รองลงมาคือ จังหวัดเชียงใหม่ ผ้าไหม 2 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้า 101.45 กรัมต่อตารางเมตร และจังหวัดเชียงใหม่ ผ้าไหม 1 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้าที่น้อยที่สุดคือ 81.60 กรัมต่อตารางเมตร

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หลังการตกแต่งความนุ่ม พบว่าจังหวัดบุรีรัมย์ ผ้าไหม 4 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้ามากที่สุดคือ 208.70 กรัมต่อตารางเมตร รองลงมาคือ จังหวัดบุรีรัมย์ ผ้าไหม 2 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้า 142.35 กรัมต่อตารางเมตร และจังหวัดชัยภูมิ ผ้าไหม 4 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้าที่น้อยที่สุดคือ 77.15 กรัมต่อตารางเมตร ส่วนน้ำหนักของผืนผ้าหลังการตกแต่งทนยับ พบว่าจังหวัดบุรีรัมย์ ผ้าไหม 4 เส้น มีน้ำหนักของผ้ามากที่สุดคือ 212.70 กรัมต่อตารางเมตร รองลงมาคือ จังหวัดบุรีรัมย์ ผ้าไหม 2 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้า 146.35 กรัมต่อตารางเมตร และจังหวัดชัยภูมิ ผ้าไหม 4 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้าที่น้อยที่สุดคือ 81.15 กรัมต่อตารางเมตร

ภาคกลาง หลังการตกแต่งความนุ่ม พบว่าจังหวัดสุพรรณบุรี ผ้าไหม 4 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้ามากที่สุดคือ 118.35 กรัมต่อตารางเมตร รองลงมาคือ จังหวัดชัยนาท ผ้าไหม 4 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้า 106.60 กรัมต่อตารางเมตร และจังหวัดชัยนาท ผ้าไหม 1 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้าที่น้อยที่สุดคือ 75.20 กรัมต่อตารางเมตร ส่วนน้ำหนักของผืนผ้าหลังการตกแต่งทนยับ พบว่าจังหวัดสุพรรณบุรี ผ้าไหม 4 เส้น มีน้ำหนักของผ้ามากที่สุดคือ 114.20 กรัมต่อตารางเมตร รองลงมาคือ จังหวัดชัยนาท ผ้าไหม 4 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้า 102.45 กรัมต่อตารางเมตร และจังหวัดชัยนาท ผ้าไหม 1 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้าที่น้อยที่สุดคือ 71.05 กรัมต่อตารางเมตร

ภาคตะวันออก หลังการตกแต่งความนุ่ม พบว่าจังหวัดปราจีนบุรี ผ้าไหม 4 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้ามากที่สุดคือ 139.10 กรัมต่อตารางเมตร ผ้าไหม 2 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้า 107.30 กรัมต่อตารางเมตร ส่วนน้ำหนักของผืนผ้าหลังการตกแต่งทนยับ ผ้าไหม 4 เส้น มีน้ำหนักของผ้ามากที่สุดคือ 134.95 กรัมต่อตารางเมตร ผ้าไหม 2 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้า 103.15 กรัมต่อตารางเมตร

ภาคใต้ หลังการตกแต่งความนุ่ม พบว่าจังหวัดนราธิวาส ผ้าไหม 2 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้ามากที่สุดคือ 97.25 กรัมต่อตารางเมตร รองลงมาคือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผ้าไหม 2 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้า 96.40 กรัมต่อตารางเมตร และจังหวัดนราธิวาส ผ้าไหม 4 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้าที่น้อยที่สุดคือ 73.50 กรัมต่อตารางเมตร ส่วนน้ำหนักของผืนผ้าหลังการตกแต่งทนยับ พบว่าจังหวัดนราธิวาส ผ้าไหม 2 เส้น มีน้ำหนักของผ้ามากที่สุดคือ 93.10 กรัมต่อตารางเมตร รองลงมาคือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผ้าไหม 2 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้า 92.25 กรัมต่อตารางเมตร และจังหวัดนราธิวาส ผ้าไหม 4 เส้น มีน้ำหนักของผืนผ้าที่น้อยที่สุดคือ 69.35 กรัมต่อตารางเมตร

ตารางที่ 4.14 ผลการทดสอบการคืนตัวต่อรอยยับหลังการตกแต่ง

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	การคืนตัวต่อรอยยับ (%)		
	ก่อนการตกแต่งสำเร็จ	ตกแต่งความนุ่ม	ตกแต่งทนยับ
ภาคเหนือ			
จังหวัดเชียงใหม่			
ผ้าไหม 1 เส้น	96.11	92.78	88.89
ผ้าไหม 2 เส้น	85.56	83.89	90.55
จังหวัดน่าน			
ผ้าไหม 2 เส้น	83.89	90.55	86.67
ผ้าไหม 4 เส้น	90.00	82.77	81.66
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
จังหวัดชัยภูมิ			
ผ้าไหม 2 เส้น	72.78	77.78	82.22
ผ้าไหม 4 เส้น	77.78	84.44	87.22
จังหวัดนครราชสีมา			
ผ้าไหม 1 เส้น	81.66	87.78	91.66
ผ้าไหม 2 เส้น	80.55	87.22	73.61
ผ้าไหม 4 เส้น	75.55	82.77	81.11
จังหวัดบุรีรัมย์			
ผ้าไหม 1 เส้น	90.55	86.11	91.66
ผ้าไหม 2 เส้น	80.55	83.33	91.11
ผ้าไหม 4 เส้น	75.55	71.11	77.78

ตารางที่ 4.14 ผลการทดสอบการคืนตัวต่อรอยยับหลังการตกแต่ง (ต่อ)

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	การคืนตัวต่อรอยยับ (%)		
	ก่อนการตกแต่งสำเร็จ	ตกแต่งความนุ่ม	ตกแต่งทนยับ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
จังหวัดสุรินทร์			
ผ้าไหม 1 เส้น	87.22	73.33	92.50
ผ้าไหม 2 เส้น	82.22	81.11	93.89
ภาคกลาง			
จังหวัดชัยนาท			
ผ้าไหม 1 เส้น	92.22	92.78	91.66
ผ้าไหม 2 เส้น	89.44	91.66	87.22
ผ้าไหม 4 เส้น	74.44	69.44	80.55
จังหวัดสุพรรณบุรี			
ผ้าไหม 2 เส้น	84.44	86.66	78.61
ผ้าไหม 4 เส้น	95.00	91.11	90.55
ภาคตะวันออก			
จังหวัดปราจีนบุรี			
ผ้าไหม 2 เส้น	85.55	81.67	91.11
ผ้าไหม 4 เส้น	93.89	83.89	93.33
ภาคใต้			
จังหวัดสุราษฎร์ธานี			
ผ้าไหม 2 เส้น	78.33	91.78	81.66
ผ้าไหม 4 เส้น	79.44	75.00	86.11
ผ้าไหม 4 เส้นพิเศษ	76.94	77.78	83.33
จังหวัดนราธิวาส			
ผ้าไหม 2 เส้น	90.00	86.11	79.16
ผ้าไหม 4 เส้น	63.89	87.22	79.17

จากตารางที่ 4.14 ผลการทดสอบการคืนตัวต่อรอยยับหลังการตกแต่งความนุ่ม พบว่า ภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ ผ้าไหม 1 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับมากที่สุดคือ 97.78 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ จังหวัดน่าน ผ้าไหม 2 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับ 90.55 เปอร์เซ็นต์ และจังหวัดน่าน ผ้าไหม 4 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับน้อยที่สุดคือ 82.77 เปอร์เซ็นต์ หลังการตกแต่งทนยับ พบว่า จังหวัดเชียงใหม่ ผ้าไหม 2 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับมากที่สุดคือ 90.55 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ

จังหวัดเชียงใหม่ ผ้าไหม 1 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับ 88.89 เปอร์เซ็นต์ และจังหวัดน่าน ผ้าไหม 4 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับน้อยที่สุดคือ 81.66 เปอร์เซ็นต์

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือหลังการตกแต่งความนุ่ม จังหวัดนครราชสีมา ผ้าไหม 1 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับมากที่สุดคือ 87.78 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ จังหวัดนครราชสีมา ผ้าไหม 2 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับ 87.22 เปอร์เซ็นต์ และจังหวัดบุรีรัมย์ ผ้าไหม 4 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับน้อยที่สุดคือ 77.11 เปอร์เซ็นต์ หลังการตกแต่งหนยับ พบว่าจังหวัดสุรินทร์ ผ้าไหม 2 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับมากที่สุดคือ 93.89 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ จังหวัดสุรินทร์ ผ้าไหม 1 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับ 92.50 เปอร์เซ็นต์ และจังหวัดนครราชสีมา ผ้าไหม 2 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับน้อยที่สุดคือ 73.61 เปอร์เซ็นต์

ภาคกลางหลังการตกแต่งความนุ่ม จังหวัดชัยนาท ผ้าไหม 1 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับมากที่สุดคือ 92.78 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ จังหวัดชัยนาท ผ้าไหม 2 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับ 91.66 เปอร์เซ็นต์ และจังหวัดชัยนาท ผ้าไหม 4 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับน้อยที่สุดคือ 69.44 เปอร์เซ็นต์ หลังการตกแต่งหนยับ พบว่าจังหวัดชัยนาท ผ้าไหม 1 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับมากที่สุดคือ 91.66 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ จังหวัดสุพรรณบุรี ผ้าไหม 4 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับ 90.55 เปอร์เซ็นต์ และจังหวัดสุพรรณบุรี ผ้าไหม 2 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับน้อยที่สุดคือ 78.61 เปอร์เซ็นต์

ภาคตะวันออกหลังการตกแต่งความนุ่ม จังหวัดปราจีนบุรี ผ้าไหม 4 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับมากที่สุดคือ 83.89 เปอร์เซ็นต์ ผ้าไหม 2 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับ 81.67 เปอร์เซ็นต์ หลังการตกแต่งหนยับ ผ้าไหม 4 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับมากที่สุดคือ 93.33 เปอร์เซ็นต์ ผ้าไหม 2 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับ 91.11 เปอร์เซ็นต์

ภาคใต้หลังการตกแต่งความนุ่ม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผ้าไหม 2 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับมากที่สุดคือ 91.78 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ จังหวัดนราธิวาส ผ้าไหม 4 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับ 87.22 เปอร์เซ็นต์ และจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผ้าไหม 1 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับน้อยที่สุดคือ 75.00 เปอร์เซ็นต์ หลังการตกแต่งหนยับ พบว่าจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผ้าไหม 4 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับมากที่สุดคือ 86.11 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผ้าไหม 4 เส้นพิเศษ มีการคืนตัวต่อรอยยับ 83.33 เปอร์เซ็นต์ และจังหวัดนราธิวาส ผ้าไหม 2 เส้น มีการคืนตัวต่อรอยยับน้อยที่สุดคือ 79.16 เปอร์เซ็นต์

ตารางที่ 4.15 ผลการทดสอบความคงทนของสีต่อการเปลี่ยนแปลงของสีหลังการตกแต่ง

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	ความคงทนต่อการเปลี่ยนแปลงของสี (Colour Change)		
	ก่อนการตกแต่งสำเร็จ	ตกแต่งความนุ่ม	ตกแต่งหนยับ
ภาคเหนือ			
จังหวัดเชียงใหม่			
ผ้าไหม 1 เส้น	3-4	4-5	4-5
ผ้าไหม 2 เส้น	3-4	4-5	4-5

ตารางที่ 4.15 ผลการทดสอบความคงทนของสีต่อการเปลี่ยนแปลงของสีหลังการตกแต่ง (ต่อ)

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	ความคงทนต่อการเปลี่ยนแปลงของสี (Colour Change)		
	ก่อนการตกแต่งสำเร็จ	ตกแต่งความนุ่ม	ตกแต่งทนยับ
ภาคเหนือ			
จังหวัดน่าน			
ผ้าไหม 2 เส้น	2-3	3-4	3-4
ผ้าไหม 4 เส้น	2-3	3-4	3-4
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
จังหวัดชัยภูมิ			
ผ้าไหม 2 เส้น	3-4	4-5	4-5
ผ้าไหม 4 เส้น	4-5	4-5	4-5
จังหวัดนครราชสีมา			
ผ้าไหม 1 เส้น	4-5	4-5	4-5
ผ้าไหม 2 เส้น	4-5	4-5	4-5
ผ้าไหม 4 เส้น	3-4	4-5	4-5
จังหวัดบุรีรัมย์			
ผ้าไหม 1 เส้น	2-3	3-4	3-4
ผ้าไหม 2 เส้น	4-5	4-5	4-5
ผ้าไหม 4 เส้น	4-5	4-5	4-5
จังหวัดสุรินทร์			
ผ้าไหม 1 เส้น	3-4	4-5	4-5
ผ้าไหม 2 เส้น	2-3	3-4	3-4
ภาคกลาง			
จังหวัดชัยนาท			
ผ้าไหม 1 เส้น	2-3	3-4	3-4
ผ้าไหม 2 เส้น	2-3	3-4	3-4
ผ้าไหม 4 เส้น	2-3	3-4	3-4
จังหวัดสุพรรณบุรี			
ผ้าไหม 2 เส้น	2-3	3-4	3-4
ผ้าไหม 4 เส้น	4-5	4-5	4-5
ภาคตะวันออก			
จังหวัดปราจีนบุรี			
ผ้าไหม 2 เส้น	2-3	3-4	3-4
ผ้าไหม 4 เส้น	3-4	4-5	4-5

ตารางที่ 4.15 ผลการทดสอบความคงทนของสีต่อการเปลี่ยนแปลงของสีหลังการตกแต่ง (ต่อ)

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	ความคงทนต่อการเปลี่ยนแปลงของสี (Colour Change)		
	ก่อนการตกแต่งสำเร็จ	ตกแต่งความนุ่ม	ตกแต่งทนยับ
ภาคใต้			
จังหวัดสุราษฎร์ธานี			
ผ้าไหม 2 เส้น	2-3	3-4	3-4
ผ้าไหม 4 เส้น	4-5	4-5	4-5
ผ้าไหม 4 เส้นพิเศษ	4-5	4-5	4-5
จังหวัดนราธิวาส			
ผ้าไหม 2 เส้น	2-3	3-4	3-4
ผ้าไหม 4 เส้น	2-3	3-4	3-4

หมายเหตุ : สีเปลี่ยนจากเดิม

ระดับ 5 หมายถึงไม่มีการเปลี่ยนแปลงของสี 4 หมายถึงสีเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย

3 หมายถึงสีเปลี่ยนแปลงพอสังเกตเห็นได้ 2 หมายถึงสีเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมาก

1 หมายถึงสีเปลี่ยนแปลงมาก

จากตารางที่ 4.15 ผลการทดสอบความคงทนต่อการเปลี่ยนแปลงของสี พบว่าผ้าไหม 4 ภาค ก่อนการตกแต่งสำเร็จ สีเปลี่ยนจากเดิมอยู่ในระดับที่แตกต่างกัน คือสีเปลี่ยนจากเดิมอยู่ในระดับ 2-3 คือสีเปลี่ยนแปลงจากเดิมหรือสีเปลี่ยนแปลงพอสังเกตเห็นได้ 3-4 คือสีเปลี่ยนแปลงพอสังเกตเห็นได้หรือสีเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย และ 4-5 คือสีเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยหรือไม่มีการเปลี่ยนแปลง ส่วนหลังการตกแต่งสำเร็จ 2 วิธี คือการตกแต่งนุ่มและตกแต่งทนยับไม่มีความแตกต่างกัน พบว่าสีเปลี่ยนแปลงจากเดิมที่ระดับ 3-4 และระดับ 4-5

ตารางที่ 4.16 ผลการทดสอบความคงทนต่อการติดเปื้อนหลังการตกแต่ง

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	ความคงทนต่อการติดเปื้อนสี (ระดับ)		
	ก่อนการตกแต่งสำเร็จ	ตกแต่งความนุ่ม	ตกแต่งทนยับ
ภาคเหนือ			
จังหวัดเชียงใหม่			
ผ้าไหม 1 เส้น	3-4	4-5	4-5
ผ้าไหม 2 เส้น	3-4	4-5	4-5
จังหวัดน่าน			
ผ้าไหม 2 เส้น	2-3	3-4	3-4
ผ้าไหม 4 เส้น	2-3	3-4	3-4

ตารางที่ 4.16 ผลการทดสอบความคงทนต่อการติดเปื้อนหลังการตกแต่ง (ต่อ)

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	ความคงทนต่อการติดเปื้อนสี (ระดับ)		
	ก่อนการตกแต่งสำเร็จ	ตกแต่งความนุ่ม	ตกแต่งทนยับ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
จังหวัดชัยภูมิ			
ผ้าไหม 2 เส้น	2-3	3-4	3-4
ผ้าไหม 4 เส้น	2-3	3-4	3-4
จังหวัดนครราชสีมา			
ผ้าไหม 1 เส้น	4-5	4-5	4-5
ผ้าไหม 2 เส้น	2-3	3-4	3-4
ผ้าไหม 4 เส้น	3-4	4-5	4-5
จังหวัดบุรีรัมย์			
ผ้าไหม 1 เส้น	2-3	3-4	3-4
ผ้าไหม 2 เส้น	3-4	4-5	4-5
ผ้าไหม 4 เส้น	2-3	3-4	3-4
จังหวัดสุรินทร์			
ผ้าไหม 1 เส้น	3-4	4-5	4-5
ผ้าไหม 2 เส้น	2-3	3-4	3-4
ผ้าไหม 4 เส้น	2-3	3-4	3-4
ภาคกลาง			
จังหวัดชัยนาท			
ผ้าไหม 1 เส้น	2-3	3-4	3-4
ผ้าไหม 2 เส้น	2-3	3-4	3-4
ผ้าไหม 4 เส้น			
จังหวัดสุพรรณบุรี			
ผ้าไหม 2 เส้น	3-4	4-5	4-5
ผ้าไหม 4 เส้น	3-4	4-5	4-5
ภาคตะวันออก			
จังหวัดปราจีนบุรี			
ผ้าไหม 2 เส้น	3-4	4-5	4-5
ผ้าไหม 4 เส้น	4-5	4-5	4-5

ตารางที่ 4.16 ผลการทดสอบความคงทนต่อการติดเปื้อนหลังการตกแต่ง (ต่อ)

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	ความคงทนต่อการติดเปื้อนสี (ระดับ)		
	ก่อนการตกแต่งสำเร็จ	ตกแต่งความนุ่ม	ตกแต่งทนยับ
ภาคใต้			
จังหวัดสุราษฎร์ธานี			
ผ้าไหม 2 เส้น	3-4	4-5	4-5
ผ้าไหม 4 เส้น	4-5	4-5	4-5
ผ้าไหม 4 เส้นพิเศษ	4-5	4-5	4-5
จังหวัดนราธิวาส			
ผ้าไหม 2 เส้น	2-3	3-4	3-4
ผ้าไหม 4 เส้น	3-4	4-5	4-5

หมายเหตุ : สีตกติด

- ระดับ 5 หมายถึงไม่มีการตกติดสี
- 4 หมายถึงสีตกติดเล็กน้อย
- 3 หมายถึงสีตกติดพอสังเกตเห็น
- 2 หมายถึงสีตกติดค่อนข้างมาก
- 1 หมายถึงสีตกติดมาก

จากตารางที่ 4.16 ผลการทดสอบความคงทนของสีหลังการตกแต่ง พบว่าความคงทนต่อการติดเปื้อนสีก่อนการตกแต่งสำเร็จของผ้าไหม 4 ภาค อยู่ในระดับที่แตกต่างกัน คือสีตกติดอยู่ในระดับ 2-3 คือสีตกติดค่อนข้างมากหรือสีตกติดพอสังเกตเห็น 3-4 คือสีตกติดพอสังเกตเห็นหรือสีตกติดเล็กน้อย และ 4-5 คือสีตกติดเล็กน้อยหรือไม่มีการตกติดสี ส่วนหลังการตกแต่งสำเร็จ 2 วิธี คือการตกแต่งนุ่มและตกแต่งทนยับไม่มีความแตกต่างกัน พบว่าความคงทนต่อการติดเปื้อนสี ที่ระดับ 3-4 และ 4-5

ตารางที่ 4.17 ผลการทดสอบความคงทนของสีต่อแสงหลังการตกแต่ง

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	ทดสอบความคงทนของสีต่อแสง		
	ก่อนการตกแต่งสำเร็จ	ตกแต่งความนุ่ม	ตกแต่งทนยับ
ภาคเหนือ			
จังหวัดเชียงใหม่			
ผ้าไหม 1 เส้น	>6	>6	>6
ผ้าไหม 2 เส้น	>6	>6	>6
จังหวัดน่าน			
ผ้าไหม 2 เส้น	6	6	6
ผ้าไหม 4 เส้น	5	5	5

ตารางที่ 4.17 ผลการทดสอบความคงทนของสีต่อแสงหลังการตกแต่ง (ต่อ)

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	ทดสอบความคงทนของสีต่อแสง		
	ก่อนการตกแต่งสำเร็จ	ตกแต่งความนุ่ม	ตกแต่งทนยับ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
จังหวัดชัยภูมิ			
ผ้าไหม 2 เส้น	>6	>6	>6
ผ้าไหม 4 เส้น	6	6	6
จังหวัดนครราชสีมา			
ผ้าไหม 1 เส้น	>6	>6	>6
ผ้าไหม 2 เส้น	>6	>6	>6
ผ้าไหม 4 เส้น	>6	>6	>6
จังหวัดบุรีรัมย์			
ผ้าไหม 1 เส้น	>6	>6	>6
ผ้าไหม 2 เส้น	>6	>6	>6
ผ้าไหม 4 เส้น	6	6	6
จังหวัดสุรินทร์			
ผ้าไหม 1 เส้น	>6	>6	>6
ผ้าไหม 2 เส้น	5	5	5
ภาคกลาง			
จังหวัดชัยนาท			
ผ้าไหม 1 เส้น	6	6	6
ผ้าไหม 2 เส้น	6	6	6
ผ้าไหม 4 เส้น	>6	>6	>6
จังหวัดสุพรรณบุรี			
ผ้าไหม 2 เส้น	5	5	5
ผ้าไหม 4 เส้น	>6	>6	>6
ภาคตะวันออก			
จังหวัดปราจีนบุรี			
ผ้าไหม 2 เส้น	6	6	6
ผ้าไหม 4 เส้น	6	6	6

ตารางที่ 4.17 ผลการทดสอบความคงทนของสีต่อแสงหลังการตกแต่ง (ต่อ)

แหล่งผ้าไหม/ชนิดผ้าไหม	ความคงทนของสีต่อการเปลี่ยนแปลงของสี (Colour Change)		
	ก่อนการตกแต่งสำเร็จ	ตกแต่งความนุ่ม	ตกแต่งทนยับ
ภาคใต้			
จังหวัดสุราษฎร์ธานี			
ผ้าไหม 2 เส้น	>6	>6	>6
ผ้าไหม 4 เส้น	>6	>6	>6
ผ้าไหม 4 เส้นพิเศษ	>6	>6	>6
จังหวัดนราธิวาส			
ผ้าไหม 2 เส้น	>6	>6	>6
ผ้าไหม 4 เส้น	>6	>6	>6

หมายเหตุ: อัตราความคงทนของสีต่อแสงจะมีค่าจากระดับ 1 (มีความคงทนต่ำสุด) ถึงระดับ 8 (มีความคงทนสูงสุด)

จากตารางที่ 4.17 ผลการทดสอบความคงทนของสีต่อแสง พบว่าระดับความคงทนของสีต่อแสงของผ้าไหม 4 ภาค ก่อนและหลังการตกแต่งสำเร็จมีค่าความคงทนของสีต่อแสงอยู่ในระดับปานกลางและยอมรับได้ในการซื้อขาย